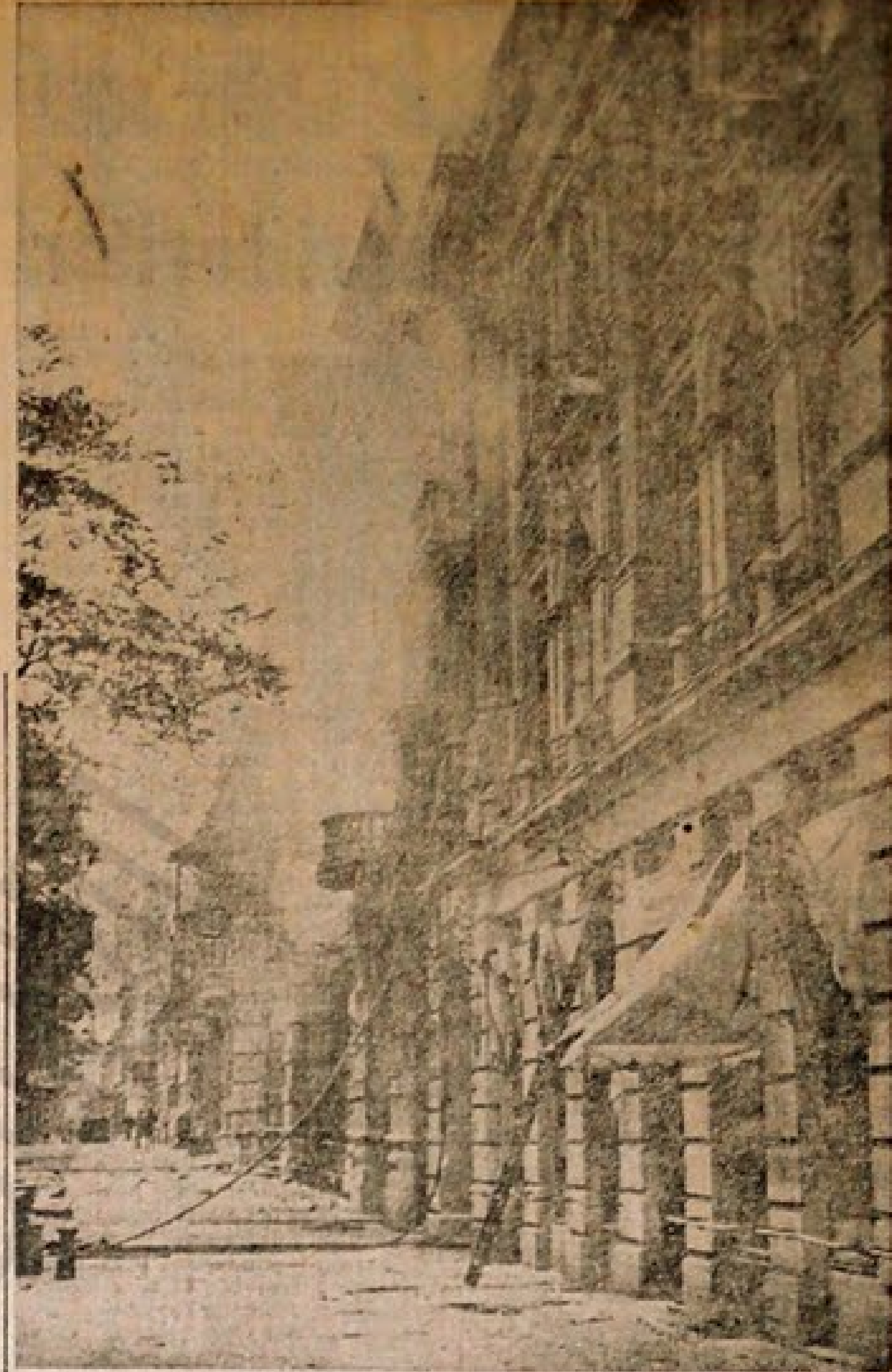
ANUL I No 84 | 6 PAGINI 2 LEI | I | Duminică 26 Octombrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieți românești

Redacția din București Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.08.45 | Abonamente: Un an 500 lei, 6 luni 250 lei, P-tru instituții 1000 lei | Redacția din Chișinău: Strada Mihail Eminescu, 19 Telefon 302

Urmele războiului la Odesa

De acum înainte seriozitatea va lua locul ușurinței, vrednicul va da la o parte pe nevrednic, onestitatea va zdrobi tâlhăria, caracterul va înfrânge pe viclean și-l va împiedica să mai străbată, prin intrigă și lingușire, prin minciună și prin perfidie, prin înrudire și prin ticăloșie, către vârfurile de comandă pe care au pus stăpânire acei cari au dus și țara și instituțiile ei acolo unde știm, simțim și suferim că sunt.

Mareșal ION ANTONESCU

ULTIMII BARBARI

In sbuciumata ei istorie Europa a trecut prin multe ceasuri de cumpănă.

Cu mai bine de un mileniu și jumătate în urmă, năvălirea hoardelor barbare ale răsăritului a distrus pe pământul ei o civilizație înfloritoare și i-a întârziat cu multe secole procesul de renaștere spirituală care trebuia să fie în mod necesar determinat de adaptarea străvechii culturi greco-latine la noile condițiuni de viață medievală.

Din frământările primelor veacuri creștine s'au născut după aceea popoare noi, pline de energie și dornice să-și afirme prin orice mijloace dreptul la viață. Continentul a început să fie sfâșiat de sângeroase lupte pentru lărgirea spațiului vital și pentru supremația politică pretinsă de cutare sau cutare popor. S'au organizat armate, s'au construit cetăți și inventivitatea omului, susținută de temeinice cuceriri științifice, a îmbogățit fără încetare arsenalul mijloacelor de luptă. Dar, cu toată cruzimea războaielor și cu toată perfecțiunea armelor folosite pentru exterminarea adversarului, civilizația care înflorea pe pământul Europei nu a avut niciodată de suferit. Beligeranții de odinioară își respectau reciproc munca lor și a generațiilor precedente, și datorită acestui fapt, viața continentului, după ultima năvălire barbară, nu a mai cunoscut nici o perioadă de stagnare.

Chiar astăzi, când puterea de distrugere a armelor de luptă a atins apogeul, popoarele Europei, în războaiele lor, se feresc să atingă marile valori pe care se sprijină civilizația și cultura adversarului. Germania a dovedit cu prisosință acest lucru, în campaniile ei din apus.

Războiul din Rusia ne-a pus însă în fața unei noui barbarii. Dela instalarea lui în imensul imperiu al Țarilor, regimul comunist a făcut neîncetat o eftină paradă de activitate civilizatoare. Printr'o propagandă bine susținută, bolsevicii încercau să se prezinte drept creatorii unei noi civilizații și se lăudau pretutindeni cu realizările lor gigantice în toate domeniile.

E drept, nimeni nu a reușit vreodată să se convingă cu ochii de sinceritatea propagandei sovietice. Au fost totuși în lumea aceasta destui naivi cari au crezut-o.

Războiul de astăzi a dovedit însă lumii de pretutindeni că lucrurile stau cu totul altfel. Bolșevicii n'au creat o civilizație, pentru că n'au crezut niciodată în civilizație. Sub cârmuirea lor, Rusia a rămas tot o țară înapoiată, un adevărat infern al mizeriei și al barbariei. Așa au văzut-o toți ostașii cari au pătruns în inima ei; așa au bănuit-o toți oamenii de bun simț, cari au refuzat să dea vreo crezare minciunilor răspândite, timp de două decenii de propaganda sovietică; așa o vor vedea și cei cari poate mai păstrează încă în inima lor vreo simpatie pentru... constructivismul bolșevic.

Și e atât de evident disprețul bolșevicilor pentru civilizație, încât nu s'au ferit s'o distrugă și pe aceea pe care au moștenit-o.

Dela începutul războiului, armatele roșii, în fuga lor dezordonată din fața trupelor aliate, au uitat cantități considerabile de materiale de război, dar niciodată n'au neglijat să distrugă așezările pe care erau nevoiți să le părăsească. Orașe construite prin truda unui lung șir de generații, au fost rase de pe fața pământului. Monumente istorice, monumente religioase, opere de artă, valori cari prin caracterul lor nu puteau fi utilizate de adversar în interesul campaniei, au fost și sunt prefăcute în scrum și moloz. Recent au anunțat că au minat Kremlinul. Centrul Odesei, creat de geniul unui îndrăgostit al urbanisticei moderne, fusese minat și numai datorită curajului unui ofițer român a putut fi salvat. Și câte altele nu vor mai veni la rând?

In fața acestui furios val de distrugere, te întrebi cuprins de îngrijorare: Ce s'ar fi întâmplat dacă Germania n'ar fi pornit la timp războiul împotriva bolșevismului? Ce-ar fi devenit străvechea civilizație europeană în mâinile acestor odioși barbari ai secolului nostru? Ce s'ar fi întâmplat cu orașele noastre, cu monumentele noastre, cu marile noastre valori de artă?

Priveliștea de azi a Rusiei oferă un înfricoșetor răspuns.

Ruinele semănate de bolșevici pe pământul rusesc au deschis ochii tuturor asupra perspectivei pe care dominația Internaționalei ar fi deschis-o civilizației omenești. Ele au contribuit astfel la întărirea solidarității popoarelor continentului și la alinierea lor dealungul aceluiaș front.

Provocată de comuniști, Europa a pornit cruciada de exterminare a ultimilor barbari.

E singurul serviciu pe care aceste genii ale răului l-au făcut civilizației.

Părinteasca grije a Mareșalului pentru fericirea copiilor Neamului

Preocupările Conducătorului Statului pentru copiii Neamului se mențin totdeauna pe linia de prim ordin. In vălmășagul nenumăratelor griji de stat și în plin sbucium de războiu, Mareșalul Antonescu nu pierde niciodată din atenție soarta copiilor și asigurarea desvoltării lor. Se gândește la sănătatea lor, la luminarea lor, la bucuria lor, la viitorul lor. Pentrucă, orice este în legătură cu destinul copiilor, este în legătură cu destinul Neamului și al Patriei.

Pregătind buna desvoltare a copiilor, asigură buna desvoltare a neamului. Și în măsura în care vom fi desăvârșit creșterea și educarea vlăstarelor poporului, în aceeași măsură vom fi desăvârșit temeiul viitorului Patriei.

In copil se află cheia marilor posibilități ale viitorului. Această veche convingere, care a format pârghia de progres a popoarelor ce-au ilustrat istoria, stă la baza concepției de conducător a Mareșalului Antonescu și o vedem manifestându-se în atâtea fericite făuriri.

Săptămâna trecută, din inițiativa Conducătorului, s'a inaugurat o cantină pentru alimentarea fiilor ceferiștilor din Capitală, elevi de școală. Trei sute de copilași își primesc acolo hrana zilnică și grija pentru bunele condițiuni de viață.

Din aceeași inițiativă, Statul plătește taxele școlare, iar Societatea de Patronaj întreținerea fiilor de săteni săraci, premianți, la școlile secundare, deschizând astfel, larg, porțile către lumină și progres ale nesecatului rezervor de energii și posibilități care mocnește în sânul satelor noastre.

Dorința și porunca Mareșalului au luat reală și practică întruchipare pe tot întinsul Țării Românești. Mii și mii de copii ai Neamului sunt crescuți în ritm de gând nou și de țară nouă. Mii și mii de copii simt crescând, peste grija părintească a familiei nevoiașe, grija părintească a Conducătorului și a Țării.

In aceste vremuri de greutăți și lipsuri, Mareșalul se străduește în permanență, cu înțelegerea guvernului, să pună la adăpost traiul copiilor, veghind la sănătatea lor trupească și sufletească și ușurând în mod simțitor sarcina familiei. E un semn de vreme nouă, de rânduială dreaptă și de conducere înțeleaptă. Și e o cimentare a credinței poporului în luminata Conducere și în soarele viitorului.

In deosebi, se observă roadele acestei concepții în Basarabia și în celelalte ținuturi desrobite, unde imediat Conducătorul Statului a luat măsuri pentru asigurarea unei bune alimentări a copiilor și pentru educația lor neîntârziată. Copiii poporului desrobit au simțit de a doua zi căldura inimei românești și părintești a Patriei române. Sufletul lor fraged a putut să facă singur deosebirea între vitrega apăsare a bolșevismului și calda dragoste a Mareșalului Antonescu.

Neamul românesc se reîntregește sub mesianica iubire și jertfă a Mareșalului Antonescu. Viitorul lui își implântă rădăcinile în aceeași mesianică iubire, ca să crească liber și înflorit către cer. Copiii, fragedele rădăcini de azi, vor da falnicii stejari de mâine, pe cari viața nu-i va frânge, vânturile nu-i vor îndoi într'o parte sau alta, iar intemperiile nu vor smulge coroana lor de frunză.

Astfel, biruința de azi a Mareșalului se definitivează în biruința de mâine și de totdeauna, deschizându-se ca un permanent izvor al tuturor posibilităților viitoare ale Neamului.

George A. Petre

Se'ntorc vitejii!

Primul capitol al reînvierii noastre naționale s'a încheiat prin capitularea Odesei. E capitolul de măreață glorie, menit să deschidă drumuri noui evoluției neamului românesc în lupta lui de afirmare ca neam cu bogate resurse pentru viitor.

Și cei cari l-au scris cu sângele și vitejia lor, se'ntorc din zările împurpurate cu nimbul victoriei simțindu-și sufletele răvășite între focul luptelor și tihna unor zile fără emoții, cu nopți de odihnă și visuri alături cu realitatea. Primul sfârșit i-a pornit pe calea întoarcerii, împovărați de gânduri și desfătuși de așteptări. De acele așteptări, cari le-au umbrit o parte din strălucirea ochilor și le-au rărit rândurile, învățându-i să prețuiască viața.

Se'ntorc cu experiența războiului, pentru a-l trăi între cei cari nu i-au gustat amarul și nici n'au fost furați de vraja lui, pe câmpuri rănite de schije, sau pe dealuri răsturnate de obuze.

Pe acest drum al întoarcerii își vor împleti visurile cu realitatea, se vor amăgi cu seri înseninate și vor curge spre inima țării izvor de viață nouă pentru pragul adevăratelor temeinicii istorice.

Au plecat mulți, furtună de voință, umplând gările cu cântec; se'ntorc mai puțini, cântecul rămânându-le acelaș. Cele patru luni în lupta cu moartea i-a călit pentru noui înfăptuiri de arme, i-au crescut ostași între ostași; și i-a desăvârșit în adevărate elemente ale Naturei, pentru a putea înfrunta tot ce mintea omenească a născocit forță.

Drumurile cari îi duc cât mai aproape de căminuri, sunt împânzite de cei care îi așteaptă, iar popasurile prin gări se transformă în apoteose de vis. Aici se'ngâlnesc cei cari vin cu cei care se duc și nu știi care dintre ei sunt cei cari au știut să'nfrunte moartea și cari din ei se pregătesc s'o'mbrățișeze! Și unii și alții poartă în ochi marea liniște a tăcerilor de bravi, iar trupurile lor arcuite îmbracă mișcarea sculpturală a celui mai desăvârșit avânt eroic.

Sunt vitejii neamului cari se'ntorc din vijelii de foc și cei care pleacă spre zările împurpurate de sânge și unii și alții purtând în gânduri isbânda noastră de azi, de mâine și de totdeauna.

Se'ntorc cei cari ne-au încheiat primul capitol al reînvierii noastre naționale și se duc cei cari sunt chemați să-l scrie și pe acela pe care țara îl așteaptă și crede în el cu toată tăria convingerii, că drepturile noastre sunt sfinte și că sfinți sunt vitejii neamului cari se'ntorc astăzi din zările împurpurate cu nimbul victoriei românești.

Al. Negură

Prin fier ars, nisip și butoaie cu apă

STRADA CELUI CE A CLĂDIT CHIȘINĂUL, PREFĂCUTĂ ÎN PULBERE ȘI SCRUM

II

După ce am trecut în revistă apariția cernită și oarecum totuși îmbucurată a Liceului Eparhial de fete, am trecut podul Melestiului, cu balustrăzile rupte, și am pornit-o pe strada Carol Schmidt spre centrul orașului. Se lăsase o noapte cu lună plină și cu apăsătoare tăceri, un spirit care-ți îngreuia inima, ca pe o creangă stropită de promoroacă, plutea neîndurat pe deasupra ruinelor unei copilării evocate de tulburarea sufletului.

Strada celui mai vrednic primar al Chișinăului, germanul Carol Schmidt, căruia i-aparțineau mândrele clădiri din centru, alinierea disciplinată a străzilor, toată grezia cu care se pavaseră caldarâmurile, impunătoarea primărie a orașului, strada aceasta își deschidea rănile adânci în bătaia lunii, parcă'r fi suspinat din toate temeliile ei.

In locul viran din stânga începutului ei, stăteau tolănite în semi umbra argintie a astrului ceresc o cantitate enormă de fierărie incendiată, mașini trecute prin mistuirea flăcărilor, tractoare desbinate în două, chesoane de tunuri prefăcute în simple rămășițe de tablă, cauciucuri de automobil aruncate într'o debandadă foarte pitorească, mobile sparte de furia celor ce s'au văzut nevoiți să fugă din calea armatelor germano-române, vase de bucătărie răspândite ca niște resturi ale unei mese copioase, parcă văd și acum un bufet de toată frumusețea cu ușile distruse, trântit chiar pe lespedea trotuarului.

In dreapta, fostul „Hotel Splendid" își descifra la lună geamurile făcute praf și sta cu ușile larg deschise, ca în preajma unei sărbători, fără precedent. Jidanul, care-l stăpânea, fugise și deși nu era o clădire, care să-ți atragă privirile, fiindcă se ghemuise între copacii triunghiului de verdeață dintre străzile Ștefan cel Mare, Carol Schmidt și Melestiu, totuși firma lui, cu litere negre imprimate pe albeața pereților, te izbea în ochi oridecâte ori te ducea tramvaiul la gară, iar în ultima analiză, orice casă, orice acoperiș, din orașul prin care ți-ai plimbat tinerețile, prezenta un fel de regret intim și-ți multiplica emoțiile pârjolului ce ți se deschidea în față, tot mai aspru și mai radical cu fiecare pas.

„BAIA NEAGRA" A CELOR MAI CURAȚI OAMENI

La capătul fierăriilor prefăcute în scrum, „Baia populară", supranumită și „Baia Neagră", fiindcă o îndrăgeau numai muncitorii din cartiere și nu avea nimic comun cu aristocrația orașului, se pârjolea sfărâmată de flăcările răsbunării. Căzile fuseseră aruncate până sub pereții caselor din stânga trotuarului; tunuri, conducte, dușuri, toate trecute prin distructiva acțiune a focului, își îndreptau capetele din pământ spre cer, ca niște mâini im-

(Continuare în pag. II-a)

Stradă centrală în Odesa

Franța mareșalului Petain

Pe marginea asasinatelor dela Nantes și Bordeaux

In timp ce răsboiul își continuă, inexorabil, căile lui împurpurate de sânge, Franța este sguduită de o dramă fără pereche în lume, al cărei autor — sdrobit pe frontul de răsărit, sau pe toate celelalte fronturi — caută să-și ia revanșa, pe la spate, în chip laș. Urmând linia destinului ei istoric, Franța mareșalului Petain a fost scoasă dintr'o luptă în care n'o aruncase nici interesul imediat și nici perspectivele unui viitor mai strălucit. Nimic. Ascultând de un trecut care purcede dela Gambetta și se termină la Blum, Franța de eri și Franța care nu va mai fi, a asistat succesiv la prăbușirea ei internă fără să poată schița măcar un gest pentru salvarea a celace mai rămăsese. Răsboiul dela 1870, ca punct central al acestei prăbușiri, merita să fie pentru Franța care isbutise să supraviețuiască până la 1 Septembrie 1939, cel puțin un îndreptar, dacă nu o mustrare permanentă istorică, sau o poruncă de foc pentru existența statului și a națiunii. Merita, însă trecutul Franței de eri și al Franței care nu va mai fi, să nu se uite, se întinde încadrat de o fatalitate iremediabilă între celace a însemnat semitic cei doi Leoni. Apariția lui Gambetta coincide cu intrarea în descompunere, cu declarația procesului care a transformat Franța într'o patrie internațională, lipsită de sensibilitățile adevăratei Patrii limitată la Națiune, iar finalul lui Blum marchează prăbușirea Franței care fusese. Intre cele două jaloane cu jachetă și cu thales, apariția corbilor iudaici trebuia, să fie o axiomă cu puteri de fatalitate și de istorie. Dealtfel, acolo unde se semnalează dealungul veacurilor apariția acestor corbi, urmează iremediabil prăbușirea. Și peste Franța, corbii iudaici erau în păr, bancheri și guvernanți. Lovitura Germaniei hitleriste este încăodată motivată.

Franța de astăzi, nu trebue să fie confundată cu Franța de eri, cu Franța care nu va mai fi și care de fapt a fost învinsă de Germania hitleristă. Nu. Celace se petrece actualmente acolo, în chip de rezistență ocultă și de banditism politic, nu aparține Franței de astăzi, căreia se adresează atât de părintește, mareșalul Petain și cu care se confundă el, ca naționalist, pentru binele ei. Subteran, probabil, mai trăesc rămășițele Franței care fusese, pentrucă altfel inconștienta care a împins la asasinarea ofițerilor germani din Nantes și Bordeaux n'ar fi fost posibilă, mai ales când acest lucru cere, în mod normal, represalii. Tendința de a precipita din nou poporul francez pe linia dezastrului comunei din Paris, ca și după răsboiul dela 1870, este o armă cu care dușmanii Germaniei hitleriste vor să lovească de moarte Franța de astăzi. Mareșalul Petain, plin de durere, vorbește francezilor îndemnându-i să adere integral la spiritul pe care sunt așezate noulle temelii ale Franței de astăzi și să demaște, să prindă, pe cei cari vor s'o arunce în haos. Prin mareșalul Petain vorbește înțelepciunea franceză care recunoaște, nu atât de târziu, că peste Franța de eri și peste Franța care nu va mai fi, au trecut corbii iudaici și că între cei doi Leoni, poporul francez n'a avut istorie.

Franța de azi, Franța mareșalului Petain, este chemată să dărâme ultimele vestigii dintre Gambetta și Blum.

DUH ŞI SLOVĂ

Societatea scriitorilor basarabeni

Era prin furia geroasă a unei zile din Februarie 1940, când în fața sufletului deschis ca un vitrou de propria cunoaștere a celor peste cinci mii de basarbeni, înghesuiți sub bolta familiară a Sălii Eparhiale, prin pereții căreia ueră astăzi ploile toamnei, scriitorii provinciei răsăritene au descifrat azurul profunzimilor natale, au căutat să smulgă frumosul din văzduhul, peisagiul, cumințenia și specificul local, despăturind ca pe niște zile de letopiseț prea scump pentru a fi la îndemâna ori și cui, cele mai veritabile acorduri ale explorării personale. A fost o festivitate, menită cu greu a mai fi repetată, când toate condeele basarabene, din toate regiunile și stepele nistriene, din pulberea căruntă a dealurilor Hotinului, din liniștita ondulație a văilor Sorocei, din verdeața abstractă a codrilor Orheeni și Lăpușneni, până la câmpia lată ca o mirare țărănească a Bugeacului, s'au întrunit sub faldurile dorului de ridicare a pământului bunicilor, toți scriitorii Basarabiei, și cei mai buni, și cei mai puțin buni, și cei bătrâni, și cei tineri strânși în entuziasmul cald al recunoașterii și al retrăirii în realitate a tot ceeace se legăna în aripile visurilor și ale muncii intime.

Momentul a fost unic în importanța lui, prin faptul, că de prima dată dela acea efemeră unire din 1918, ale cărei urmări grele s'au văzut, cei mai distinși intelectuali, slovenitori ai versului și ai cântecelor înfierbântate de mirajul piscurilor mari, și-au strâns mâna fără nicio vrajbă, cu ferestrele inimilor deschise spre vântul înviorător al ogoarelor basarabene și cu certitudinea involburabilă a românității și capabilității maxime de participare la strălucirea neamului, pe care-l așteptau încercări grele și lungi.

La ședința solemnă din sala Primăriei Municipiului Chișinău, s'au făcut confesiuni de-adreptul înduioșătoare, s'a frământat acolo poate tot ce avea provincia asta răsăriteană mai bun și mai etern în ea, vrednic a fi înserat în cronica de sclipire printre neamurile lumii a neamului românesc, s'a vorbit despre personalitatea nouă și întrutotul deosebitoare a spiritualității basarabene și s'au accentuat păcatele ce ne copleșeau, umbrele ce ne covârșeau și partea de aur și lumină ce ne aștepta la capătul străduințelor.

Mai apoi, la masa frățească dela „Suisse". în învăluirile grave ale cântecelor noastre, cineva dintre scriitorii tineri, cu cremenea vârstei în rostogolirea vorbelor, a făcut o constatare ce avea foarte curând să se adeverească, parcă i-ar fi glăsuit instinctul de sesizare a durerilor întregei generații tinere:

„Raritatea clipei de astăzi e semnificativă. Poate că ne paște o primejdie, în care va fi nevoie de încordare supraomenească, poate că Pronia divină a pecetluit cu harismatica ei binecuvântare hotărîrea de desțelinire a tuturor frumuseților sufletești basarabene, poate că inima asta nu mai are loc unde să bată în egocentrismul preocupărilor personale și caută să se extindă spre toate cele patru puncte cardinale ale respirației românești, poate că, în fine, e absolută trebuință de o asemenea unificare a spiritualității basarabene și că în vederea fulgerătoarelor evenimente ce se succed, e nevoe de o singură bătae de cord și o singură tresăltare de suflet, pentru a dărâma piedici inegale prin originea și durerea lor.

Și mulțumirea de azi s'o zidim în temelia luptelor de mâine".

Aplauzele îmbolnăvite ale tuturor confraților au subliniat adevărurile poetului tânăr, iar evenimentul din 28 Iunie a confirmat primejdia. Cedarea Basarabiei a dezarticulat acel început de închegare spirituală basarabeană, a frînt avînturile ca pe niște crăci încărcate cu roadă și a turnat în loc tristețea ucigătoare a depărtărilor, stigmatul greu al compromisurilor, lespedea încercărilor fără două soluții și mistica nostalgie a renunțărilor disperate.

Astăzi Basarabia își reia cursul normal al vieții, dar scriitorii ei nu mai sunt aceiași. Unii, prin ciudate confluențe ale caracterelor lor, au rămas sub stăpânirea de tristă amintire a paradisului sovietic și au căpătat răsplata deportării sau a morții necinstite. Alții au potolit cu sângele lor setea de libertate a pământului părinților, răzbunându-și așteptările, surescitările și dezamăgirile. Alții, în fine, au participat pasivi la grozava dramă a frângerii basarabene și s'au bucurat că pot veni să-și recapete onorurile și zâmbetul satisfacțiilor mari.

Și chiar însăși psihologia basarabeană e transfigurată și purificată. Pe pământul moldovenilor descălicători din vornici și spătari, s'a deslănțuit cea mai frumoasă epopee a neamului românesc, acolo s'a creiat o nouă istorie și s'a vărsat sânge acolo unde se obișnuia să se verse numai vorbe și îngâmfări refractare.

O seamă de condițiuni prea puternice se interpun în fața reînvierii Societății Scriitorilor basarabeni...

1.— O astel de societate nu se va putea baza pe moliciunea acaparatoare de străduinți străine a generației mature, ea va trebui să poarte nervul activ, — cu exclusivitate activ în măreața epopee ce-a transformat și a îmbrăcat în aureole crestele rubiconde ale Basarabiei —, al generației tinere. Flăcăii aceștia care au știut să mânuiască penița, au mânuit tot așa de bine, poate mai bine, și arma. Ei n'ar mai putea suporta astăzi cavalcada fără conținut a vorbelor festive și a proectelor fără îndepliniri, a programelor fără realizări. În plăpânda lor tinerețe sunt *mai încercați*, decât cei ce și-au supraestimat cele câteva zile petrecute în închisorile din Dorpat sau Cracovia și au profitat o întreagă viață pe seama acestor suferinți, ce nu se pot nici pe departe alinia cu suferințele generației tinere basarabene.

Nopțile creațiunilor lor vor urmări imaginea unei Basarabii ideale, ca o dragoste spre care reverbează toată dărnicia cerului și poezia lor nu va putea deveni ocazională și tolerabilă, fiindcă ea va izvodi din acuitatea piscurilor de autojertfire la care au ajuns și care le-a dat o nouă greutate spiritualității.

Talentul lor nu va rătăci și nu se va irosi, ci va strânge bob cu bob tot specificul țărnei natale pentru care s'au întâlnit de atâtea ori cu moartea.

Cu alte cuvinte literatura lor nu va fi vindicativă, cum a fost, ci analitică și propulsivă, nu va putea accepta condițiuni de complesență, ci va alerga după cleștarul zodiei basarabene, nu va mai avea pentru ce se lupta, (decât doar cu răutatea semenilor!) și se va alinta numai printre nenumăratele bogății de intime frumuseți încă nedescoperite de pe pământul voevodal din lunca îmbătrinită și astăzi reîntinerită a Nistrului.

2. — Așa cum fosta societate a scriitorilor transprutení și-a pierdut o mulțime de membri, ale căror nume nu vor putea fi pomenite, noua societate pentru a reînvia trebue să aștepte apariția și confirmarea de către posibilitățile personale de creație nouilor scriitori basarabeni, fiindcă ea nu poate să ființeze numai pentru câțiva, ale căror opere abia acum urmează să se accentueze.

3. — Viitoarea societate a scriitorilor basarabeni nu va putea să tolereze a fi pragul de susținere a tuturor veleităților susținute din familiare simpatii, nici nu va îngădui să i se aștearnă pespate zăbunul acelei bravuri de odinioară a fiecărei buchii românești, pentru care se primeau grase remunerații pământene; ea va fi un adevărat simposion de elite ale scrisului basarabean și autoritatea ei nu va putea fi prăfuită niciodată.

4.— In superlativul scopurilor ei, societatea scriitorilor basarabeni va trebui să însemneze expresia unică a întregei spiritualități basarabene, ea va trebui să strângă tot ce are mai proeminent și mai puternic în exteriorizarea specificului local provincia răsăriteană. Altă societate sau asociație n'ar putea avea loc alături de ea și mai presus de ea.

5. — Legătura cu Soc. Scriitorilor Români e necesar a fi întreținută vie și comunicativă, fără rezerve, reticențe sau singularizări; Basarabia astăzi nu mai are dreptul la singularizare, deoarece efortul comun al țării a scos-o din cătușa umilinței și tuturor încrâncenărilor. Iar, mai ales, puntea de discernământ între literatura proprie a Basarabiei și simbioza întregei literaturi romînești, o astfel de societate va avea supărarea să-i zidească și s'o mențină.

6. — E nevoe, — și aceasta e condiția hotărîtoare —, să se vadă întâiu operele scriitorilor basarabeni, forța favorizată de destin a creațiunilor lor, prin ultimele încrucișări de conștiințe, pentru ca zămislirea societății să nu plutească în nesiguranță și într'o totală lipsă de orientare.

Iată dar, să în fața acestor probleme, Societatea Scriitorilor basarabeni rămâne o covârșitoare nostalgie, un mare ideal și o justificată năzuință.

Până atunci jerba înourată a florilor natale să încununeze visele condeerilor basarabeni, clopoțeii frunzelor să le prindă neastâmpărul inimii pline și al degetelor albe ca niște tulpini de crini, seninătatea intimității cugetelor și zâmbetelor moldovenești să împreuneze în amfora orizontului trandafiriu scăpărările profundelor sondagii, iar plapoma de domniță a frunzelor de toamnă să încălzească rodul strălucit al iernei, pentru noua primăvară românească, ce va avea ca niciodată un soare ocrotitor și auriu, ca o boltă de catedrală sub care se cunună fecioare.

Sergiu Matei Nica

NOTE

„Universul Literar"...

...trăiește numai din faima anilor apuși. Ce tristă glorie! Lipsit de entuziasmul marilor realizări, lipsit de dragostea care pecetluește orice ascensiune a spiritului, săptămânalul d-lui Victoraș Popescu agonizează...

Dela moartea...

...*subtilului romancier* Gib. I. Mihăescu, *șase toamne și-au scuturat arama frunzelor și funigeii. Șase toamne. Parcă a fost ieri acel trudoliat 17 Octombrie 1935. Vă mai aduceți aminte? Și nu vă pare, din cale-afară de timpurie, uitarea?*

Pr. Al. Bardier...

...*are tipărite, până acum, patru lucrări cu caracter religios:* Hristos, pacea lumii, Carte de rugăciuni, Mărturii împotriva stilismului și Minunea sacerdotală. *In „Cuvântul de însoțire", al ultimei broșuri, autorul spune' „N'avem pretențiunea că suntem cei dintâi care scrim în legătură cu imisiunea pastorală a slujitorilor Sfântului Altar. Dar în vârtejirea vremurilor de față, când atâtea curente protivnice bat la porțile ortodoxismului nostru, când dușmanii de departe și de aproape se organizează atât de bine și atât de sistematic, iar parte din preoții noștri privesc cu revoltătoare ușurătate învolburarea ce ne pândește, se înțelege că o reamintire a îndatoririlor nu strică și un strigăt de prevenire nu e rău venit chiar dacă ai repeta ceeace cu veacuri în urmă au mai spus și alții".*

Așteptăm, dela părintele Bardier, — care ne este drag, — și un volum de nuvele, rupte din realitatea vieții basarabene. Oare uită că acum câțiva ani, ne-a dăruit 2—3 bucăți de autentică trăire, de autentică respirație țărănească.

Noi căutăm să-l trezim nițel...

„Pe drumul Brașovului"...

...se intitulează prima serie din „Amintirile d-lui prof. D. Munteanu-Râmnic. Vor urma: Vasile Bogrea; P. Cerna (Scrisori, Amintiri. Un trecut poetic; Pe drumul Chișinăului (1917—1919).

Despre...

...*Teofil Scutaru*, un fiu sănătos al stepei bălțene, — autor al acelor „Elegii uitate", apărute în primăvara lui 1939, — prea puțini își amintesc. Actualmente face armata și, de nu mă'nșel, luptă, undeva, în Ucraina. Condeierii își fac datoria față de țară! Bravo lor!

Dinu Vrajă

DRUMURI IN TOAMNE BASARABENE

Melancolia unei după amiezi de Octombrie, mă însoțește pe drumul pustiu și par'că nesfârșit, spre mănăstirea Rughi de pe malul Nistrului. Ogoarele, pierdute în zarea fumurie și întinse în singuratică odihnă, își îndreaptă fețele miriștilor pe care plugurile au pus lungi și îndoliate panglici, spre razele palide ale soarelui ivit dintre ocțuri.

De departe, de dincolo de privire și de focul luminii sfioase și neclare, din tot atât necunoscut, se adună neguri și se răspândesc ca'ntr'o urare întârziată peste liniștea clipelor oprite din fugară trecere.

S'aude un început de rugăciune? Poate rădăcinile plantelor moarte au început să se închine; poate vântul trezit din descântecul crângurilor stă de vorbă cu iarba înaltă și uscată de pe haturi....

Peste împrejurimile încremenite în liturgică pace, plutește o solemnă înfiorare și un svon de chemare îndepărtată. Sunt glasuri de paseri călătoare, sau duhurile toamnei au coborit în țarini să se roage odată cu pământul?...

Chemarea înaltă și învelită în neștiute sboruri, se apropie cu freamăt de aripi ostenite, stăruie greu ca o nostalgie și se pierde tristă în depărtări cenușii. Numai gândul cuprins de zădărnicie, o mai aude, o mai caută, îi mai simte tristețea și ecou' răspândit din înălțimi, ca un acord de melodie nepământeană.

— Ai auzit glasul cocorilor? mă întreabă o îndepărtată aducere aminte.

— L'am auzit, îi răspunde un gând al tuturor pribegilor.

— De mulți ani îi aud și de fiecare dată îmi pare schimbat, — vorbi mai departe amintirea. Astăzi este atât de rece, atât de trist că mă 'nfioară ca neprevăzutu' nopților fără stele!

— Intr'adevăr, numai toamna simțim anii care ne apleacă frunțile spre pământ. Oare de ce suntem atât de mici și îngropați în necunoscut?

— Dumnezeu știe... zise gândul toamnelor trecute.

Pe urmă, drumul coti la stânga spre comuna Arionești. Nu departe se vede un sat mare și cu livezi desfrunzite.

Alte stoluri de cocori, în sbor mai apropiat de pământ, veneau de peste Nistru, se îndreptau spre șesurile basarabene și își continuau sborul pe linia cursului apei.

— Și paserile fug din tara dușmanilor bisericii, vorbi fâ'fâitul aripilor de sburătoare.

Pâlcul umbrelor fugare se vedea tot mai mic, până când zarea și cerul îi ascunseră în aceiași nehotărîtă [illegible] toamnei.

George Ionașcu

Ludmilla

Ludmilla, fată basarabă, pentru tine
am înmuiat în călimară de senin,
ți-am încrustat cu cerneală toate vrerile pline
și te-am iubit cu otrăvi și venin.

Aveai mâinile, delicii nespuse și mari,
mângâierile tale — ca niște reci arcușuri.
Imi umblau prin suflet stăpânitoare și tari,
visul mi-l fărâmau pe temătoare urcușuri.

Prea bine nu știu ce te-o fi oprit lângă pașii mei
cântecul nu spune întotdeauna de unde vine.
Plecările însă toate se vântură și grei
numai munții îs oboseli pentru tine.

Umerii tăi albi și brațele odoare subțiri
ogoare pentru porniri otrăvite în ninsori
s'au strâns ca niște colombe în priviri
și-au poposit împăcate sub calde strânsori.

Așa a fost o iarnă cu otrăvi și venin,
ți-am scris cu cerneală din suflet scrisori de departe
până când din călimara cu cin
te-am adunat cu suflet cu tot într'o carte.

Neculai V. Coban

STRADA CELUI CE A CLĂDIT CHIȘINĂUL, PREFĂCUTĂ IN PULBERE ȘI SCRUM

(Urmare din pagina I-a)

ploratoare. Baia aceasta își avea istoria ei. Aici își încropeau sudorile muncii salahorii depourilor, aici veneau mâlcoșele nevinovate, care nu puteau îngădui spurcăciunea păcatelor intronate în casele boerești, pentru a-și răcori umbletul zilei, își tăiau și-ascundeau frumusețea trupului cele mai nobile fete ale cartierului muncitoresc și tot aici răsunau în fiecare seară, în timpul binecuvântatei potoliri de zăpușeală și încordare, cântecul sănătos și deplin al vieții ordonate și patriarhale.

Ea își avea însă și tragediile ei; în baia aceasta, ca un adevărat Seneca, și-a tăiat arterele turnătorul filosof Mihail Șalupedov, din cauză că „n'a putut sufări pe nimeni" — cum s'a exprimat în scrisoarea lăsată în buzunarul pantalonilor. Tot de aici a fost dusă pe targă Jenea Danilenco, fata pe care o cereau doi miri și care nu s'a îndurat să-l prefere pe unul în paguba altuia, socotind că e mai bine să-i lase pe amândoi și pentru totdeauna.

Tot aici a stat celebra Sonia Golubova, pitită în triunghiul porții, douăzeci de nopți, pândindu-și ca o leoaică bărbatul, care, i se păruse ei, începuse să-i disprețuiască farmecele și'ntr'un lăsat de sec de carne, a împlântat un cuțit în carnea plămânilor nenorocitului soț, declarând, în fața juraților, că-i pare rău de moartea lui prea subită!

Tot aici s'a sinucis, pe vremea când banul avea altă valoare, poetul muncitor Anastasie Cotiug, cu toată economia muncii lui, împăturită într'un portofel scăpat în cada clocotitoare.

O mulțime de drame, de lacrimi și alteori bucurii se legau de clădirea aceasta dungată și severă, dar drame care erau numai ale Chișinăului, bucurii ce nu treceau hotarul realităților lui și care formau apanajul intimității lui, nedescoperite pentru ochii străinilor.

AICI A LOCUIT PRINȚUL CINISMULUI

Vis-a-vis de baia aceasta a locuit jidanul Moise Orester. Viața lui e o capodoperă de perversitate și de cinism. Omul acesta s'a plimbat în trenurile ministeriale, ca în cotineața copilăriei lui, a profesat o gazetărie macabră, devenind prințul șantajului și al calomniei prin presă, a măgulit în față pe toți puternicii zilei și i-a bârfit în dos cu un cinism de viperă, a împrăștiat milioane din degetele lui, prin baruri și lupanare, a făcut pe foarte mulți să-și ia lumea în cap de groaza teroarei lui, dusă până la cea mai cruntă torturare nervoasă, a înfundat închisori pentru propaganda roșie ce-o făcea în ascuns, i-a plăcut muzica și mai ales femeile creștine, pe care le dobora cu banul și îndrăsneala sa, a fost piaza rea a fostului primar Ioan Costin și nu se făcea nimic în instituțiile publice ale Basarabiei fără știrea lui.

Umbla îmbrăcat modest, ca să nu bănuiască nimeni risipa de bani ce-l caracteriza.

De aici, din casa aceasta cu geamuri mici și ușă plină de arabescuri, astăzi trecută prin purgatoriul focului, Moise Orester asculta în noapte târzie emisiunile sovietice și înmărmurea lumea cu pronosticurile ce le făcea asupra biruinței proletare.

CASA BOEROAICEI FARVINSCAIA, CU BUDUARUL ATINS DE O BOMBA

Am trecut mai departe pe lângă beciurile monastirei Suruceni, unde într'o seară de iarnă, împreună cu bunul meu prieten M. Stegaru, actualul conducător al corului mitropolitan din Chișinău, la un păhăruț de rubiniu, am ascultat cu legitimă curiozitate toate îndoielile, sbuciumările și grijile acestui bun român basarabean.

Era prin Decembrie al anului 1938.

Dela beciurile acestea neatinse de incendiul hoardelor, spectacolul devenea din ce în ce mai interesant, toate casele cu crucea în fereastră erau intacte, în vreme ce cuiburile jidănești, indiferent chiar dacă aveau și patru etaje, apăreau negre de faldurile fumului ce le-a înconjurat, cu pereți distruși și cu acoperișul luat de vânturi. Capete de grinzi late se răstigneau pe stradă, furia scrumului se putea vedea și pe frunzele salcâmilor, iar iarba din straturile din fața caselor părea pârlită ca o piele de porc. Intâlneam numai butoaie cu apă și lăzi cu nisip, singura minciună pe care au reușit cosmopoliștii s'o introducă în frica oamenilor, de bombardamentele aeriene.

Iată casa boieroaicei Farvinscaia, cea mai frumoasă femeie din oraș prin anul 1932. Sub cupola acestor camere înalte și largi, răsunau odinioară melodii languroase și sensibile ca niște complimente, serpentinele și confetiile se risipeau ca florile de cireș în plină primăvară, iar boeroaica Farvinscaia, cu spița neamului înfiptă tocmai prin 1713, își primea invitații surâzând ca o veritabilă marchiză, aici între colonadele în serpentină ale scărilor de intrare. Mulți au iubit-o pentru tinerețea ei. Avea ochi de topaz, trup elastic de panteră și numai 29 de ani, văduvă cu orizontul vieții deschis. Se spunea despre ea, că nu e în stare să iubească pe nimeni, după cum nici pe bărbatul cel dintâi nu l-a iubit.

Totuși s'a găsit cineva, care s'a introdus prea mult în intimitățile casei Farvinscaia, fiindcă din 1937 încoace, ea își avea întotdeauna oblonele trase.

Treceai pe lângă ea, și cunoscându-i taina îți făcea impresia că aripele unui șoim stau zidite în ușile ce-și suprapuneau praful zilelor pe mânere. Mai târziu Farvinscaia a plecat din Chișinău, iar casa continua să rămână zăvorită.

Numai acum, la 30 Iulie 1941, după groaznica încercare a războiului, ferestrele casei Farvinscaia se deschiseseră larg, scările de la intrare, pe care pășiseră pantofi eleganți de curtezani fără gânduri de întoarcere, purtau maldărul de cărămizi arse ale unei ceainării jidovești de alăturea, iar o bombă, probabil românească, spărsese taina buduarului boeroaicei frumoase, ridicându-i un picior de pat tocmai între ochiurile superioare ale ferestrei și coborând o bună porțiune de lumină de lună, prin geana largă din creștetul tavanului, în camera pe care au râvnit-o sute de bărbați.

S. M. N.

(Va urma: *Piața Chișinăului, unde au murit 3000 de tovarăși*).

Pohod na sibir

Exodul populației sovietice către străfundurile Siberiei

O știre venită din Charbyn reliefează limpede cumplitele repercusiuni și asupra Siberiei. Știrea a fost dată de un refugiat rus care abia reușise să ajungă din orașul Tomsk la Charbyn. Fuga în masă a sovieticilor din Rusia europeană, pricinuită în mare parte de măsurile necontenite de evacuare forțată, impusă de regimul bolșevic, a creiat și în Siberia o accentuare a crizei și a lipsei de tot felul. Situația se înrăutățește pe zi ce trece și valul nemulțumirilor și suferințelor populației băștinașe se urcă necontenit.

Incă din luna August fuseseră mutate din Moscova numeroase servicii și organe principale ale guvernului la Tomsk și în alte orașe din răsăritul Siberiei. Populația orașului Tomsk, estimată la circa 40.000 de suflete, cei mai mulți oameni în vârstă, a fost obligată să părăsească orașul în intervalul a 10 zile și să pună la dispoziția funcționarilor și familiilor acestora venite din Rusia europeană locuințele lor cu întreaga gospodărie.

Transportul imenselor masse de familii evacuate forțat n'a putut să fie satisfăcut și prididit de căile ferate sovietice, astfel încât s'a creiat un haos indescriptibil și o neorânduială nemaipomenită. Mi și mii de persoane au trebuit să rămână săptămâni dearândul fără vreun adăpost, sub cerul liber, înfruntând toate riscurile intemperiilor. Urmările inevitabile și dezastruoase au fost izbucnirea a numeroase epidemii grave moartea secerând sute de vieți din lipsă de medicamente și îngrijire medicală.

Numărul persoanelor transportate din Rusia europeană a devenit între timp așa de mare, încât nouii veniți deși „înalții demnitari", sunt adăpostiți în barăci de lemn și construite în afara orașelor siberiene. Alte noui masse de refugiați în Ucraina și Rusia Albă se găsesc în drum spre Siberia. Rândurile lor sunt cumplit decimate de boalle contagioase. Numărul total al celor evacuați până în prezent de Rusia europeană, este estimat la 2 mil. suflete. Potentații sovietici se străduiesc să-și transporte înainte de orice, pe toți „specialiștii și technicienii" din Moscova, Wjasma, Kaluga și alte orașe, în săracele și anacronicele orașe din Siberia. Lipsa mijloacelor de trai și a articolelor de primă necesitate a sporit considerabil în urma acestor haotice îngrămădiri de masse. Populația aborigenă înregistrează cu deosebită amărăciune și nemulțumire această tragică situație, gândindu-se la ziua în care nici organele guvernului nu vor putea stăpâni situația, chiar prin măsurile cele mai severe.

După cum se vede, a început exodul bolșevicilor. In groaza lor de a-și salva măcar pielea după atâtea abominabile nelegiuiri săvârșite, caută să se ascundă în gaură de șarpe și în tainițele străfudurilor Siberiei, de unde au venit. (UTA-Berlin).

CELEBRUL KLOWN GROCK
MARE DEMNITAR MASON

Este în deobște cunoscut că Franța a scos din toate sarcinele însemnate pe foștii demnitari ai masoneriei și că treptat publică în Monitorul Oficial numele tuturor persoanelor care au făcut parte din această organizație.

In legătură cu acestea se află de la Vichy un amănunt care face deliciile tuturor acelora care l-au aflat. și anume: pe lista demnitarilor lojilor franceze este cuprins și numele cetățeanului elvețian Wettach. care este numele adevărat al celebrului clown Grok. El avea gradul al XVIII-lea în Loja „Artă și Știință".

Cărți italiene noui

LA GUERRA CONTRO LA RUSSIA BOLSCEVICA

Zilele acestea a apărut în librăriile italiene o mică broșură cu titlul de mai sus. Modestă la înfățișare. această cărțulie constitue un prețios ghid ideologic pentru aceia care vor să înțeleagă semnificația adâncă a războiului anti-comunist.

„Prin războiul biruitor asupra Rusiei bolșevice — scrie autorul — se afirmă și se extinde tipul de civilizație creat de Fascism. căci pe drept cuvânt s'a spuse că. dacă acum douăzeci de ani nu ar fi existat un marș asupra Romei. astăzi nu am fi avut marșul asupra Moscovei". Am putea spune că acest început constitue tema dominantă a lucrării pe care o sprijină și o desvoltă autorul cu ajutorul unui material informativ verificat și consacrat de aceia care s'au ocupat „sine ira ed studio" de perioada sbuciumată dar rodnică a celor din urmă douăzeci de ani.

Concepută într'un stil ușor. cărțulia asupra „Războiului împotriva Rusiei bolșevice". se citește cu pasiune chiar și de aceia neobișnuiți să citească dintr'odată o carte.

VIAŢA BASARABIEI

Specula cu alimente în Chişinău ia proporţii foarte serioase

Sunt câteva restaurante în oraşul nostru, care călcând peste orice regulă de echitabilă omenie, încep a jumuli cetăţenii cu preţuri exorbitante pentru situaţia şi condiţiunile de trai ale provinciei răsăritene.

In afară că nu se respectă ordonanţa Primăriei Municipiului Chişinău, referitoare la preţurile maximale, dar restauratorii aceştia vor să introducă acelaş sistem de rapidă îmbogăţire, care se practică în celelate oraşe ale ţării.

Un pui fript a ajuns la 140 lei, ceeace este absolut incomparabil cu starea de lucruri din Basarabia.

Cetăţenii sunt obligaţi spre binele lor, ca să denunţe poliţiei pe speculanţi, mai ales acum când specula e abia la începuturile ei.

Primăria Municipiului depune toată străduinţa prin organele sale, ca să înfrâneze această tentativă de crudă scumpire a vieţii a negustoreselor din piaţă, şi mai ales a restauratorilor.

INFIINŢAREA BAROULUI LĂPUŞNA

După recucerirea Basarabiei, avocaţii creştini, care se refugiaseră în ţară, în cea mai mare majoritate s'au întors la Chişinău.

Situaţia lor deocamdată e neclară. Se impune infiinţarea de urgenţă a baroului Lăpuşna, pentru a li se da posibilitatea să apară la bară.

Sunt deasemenea avocaţii rămaşi în Basarabia, care s'au comportat onorabil şi cărora se cuvine a li se dat mijloace de trai.

E cu atât mai importantă această infiinţare, cu cât un astfel de barou nu va mai avea niciun membru jidan.

Schimburile de materii prime între Basarabia şi celelalte provincii trebuesc intensificate

Conducătorul Statului a aprobat schimbul de produse între Basarabia şi Moldova, în ceeace priveşte porumbul basarabean cu cheresteaua şi draniţa moldovenească. Astfel de schimburi sunt binevenite şi ele trebuiesc intensificate.

Basarabia are urgentă nevoie de lemne pentru construcţie, avându-se în vedere că toată opera distructivă a foştilor cutropitori trebue ştearsă, prin repararea tuturor caselor şi reconstruirea celor dărâmate.

Ea poate da în schimb produse alimentare de strictă necesitate, ea mai posedă cariere bogate de piatră, ea poate oricând oferi cantităţi considerabile de salcie pentru împletit lucruri de reală valoare unei gospodării.

Tot Basarabia mai are nevoe de paste făinoase, pe care înainte de cedare le procura dela fabricile din Galaţi, şi poate da în schimb materii prime necesare la fabricarea hârtiei.

Problema schimburilor de materii prime şi produse între Basarabia şi restul ţării necesită un studiu amănunţit şi o desvoltare, care va fi folositoare şi ei şi ţării.

Pomenirea eroilor la Vacarjani (Transnistria)

Sf. Patriarhie aduce la cunoştinţa întregului cler ortodox român, că Dumnică 26 Octombrie a. c., ora 11 a. m., la cimitirul eroilor din Vacarjani, în faţa Dalnicului, se va face o rugăciune de pomenire a tuturor celor cari au căzut pe câmpurile de bătălie în Transnistria şi dincolo de Bug.

In aceiaş zi şi la aceiaş oră, în toate bisericile ortodoxe române, se vor oficia rugăciuni pentru pomenirea acestor eroi.

Cu acest prilej preoţii vor ţine cuvântări de elogiere şi preamărirea acestor fii de elită ai neamului românesc.

SATELE COLONIŞTILOR GERMANI DIN BASARABIA AU RĂMAS DIN NOU PUSTII

— De vorbă cu ucrainienii polonezi cari se reintorc la vetrele lor —

Sesizat de comunicarea unui prieten, că ucrainenii polonezi, aduşi de bolşevici în Basarabia şi aşezaţi în satele părăsite de foştii colonişti germani, se reintorc la vetrele lor, am căutat să mă deplasez în regiunea din sudul judeţului Tighina şi sudul judeţului Cetatea Albă, unde sunt cele mai dese sate nemţeşti, pentru a sta de vorbă cu aceşti „colonişti de bună voie", cum îi botezaseră bolşevicii.

Am plecat din Chişinău cu trenul, ajungând la Căinari după 4 ore de mers. Aci am întâlnit un convoi de căruţe trase de cai albi, încărcate cu mobile, haine şi păsări, iar deasupra femei şi copii. M'am apropiat de ei şi l-am întrebat în româneşte: „Incotro mergeţi?".

— „Niznaim po rumânschi" — îmi răspunseră ei, ceeace va să zică: nu ştiu româneşte.

Am căutat atunci să mă înţeleg cu ei pe ruseşte, atât cât puteam.

Unul dintre ei, mai isteţ, se apropie de mine şi, foarte respectuos, mi se prezentă:

„Eu sunt şeful convoiului. Mă numesc Igor Ivanovici Şumanschi. Sunt născut într'o suburbie a Lvów-ului (Lemberg), iar mai târziu m'am stabilit într'o comună de la fosta frontieră sovietico-germană. Anul trecut, când bolşevicii au început fortificaţiile la graniţa germană, ne-au ridicat cu familii cu tot, într'o singură noapte, ne-au dat voie să ne luăm caii, câte o vacă şi câteceva haine, ne-au aşezat în trenuri, pe care scria cu litere mari: „colonizaţi de bună voie" şi ne-au adus în Basarabia, unde ne-au fixat domiciliu forţat. Au căutat mai întâi să ne amestece, pentru a nu fi mai mulţi din acelaş sat. Pe drum au murit mulţi asfixiaţi. Mai ales dintre cei ce n'aveau vite şi fuseseră instalaţi câte mai mulţi într'un vagon.

Aici, am fost obligaţi să reinviem gospodăriile foştilor colonişti nemţi, ale căror sate le-am ocupat".

— „Şi încotro mergeţi acum ?" l-am întrebat.

— „Spre Polonia, să ne reocupăm satele din care am fost ridicaţi cu forţa".

— „Şi din ce sat veniţi?".

— „Din Tarutino-Nou, jud. Tighina" — fu răspunsul.

— „A plecat tot satul, sau au mai rămas şi aici?" l-am întrebat.

— „Au mai rămas unii, dar pleacă peste câteva zile. Nu rămâne nimeni în Basarabia, fiindcă n'au venit de bună voie. Noi n'avem ce căuta în Basarabia, unde nu cunoaştem nici limba majorităţii şi unde nici nu-i locul nostru".

Despărţindu-mă de ei, am luat-o spre satele Sărătica-Nouă, Sărătica-Veche, Tarutino-Nou, Lunga, Minciuna, din jud. Tighina, Leipzig şi Tarutino-Vechi jud. C.-Albă.

De cum treceam pe moşiile satelor nemţeşti, nu vedeam ţipenie de om. Peste tot, numai pustiu şi pârloagă. Mergi kilometri întregi şi nu vezi o brazdă răsturnată.

Intrăm în satul Sărătica-Veche, pe care-l ştiam odinioară unul dintre cele mai bogate din judeţ. Primele case sunt pustii, fără uşi şi ferestre, fără porţi, cu pereţii jerpeliţi şi ţiglele depe acoperiş lipsă. O privelişte mai mult decât minoră. Face impresia că ne găsim în faţa unui cimitir părăsit.

Nici câini, nici păsări, nimic. Ici şi colo se vede doar fugind câte o pisică însălbătăcită.

Inaintăm spre centrul satului, unde ne apare fosta clădire a bisericii luterane, supranumită „Kirchă" (Die Kirche). Aici întâlnim şi primii supravieţuitori, ucraineni polonezi. Nimeni nu lucrează nimic. Toţi stau cu bagajele împachetate şi caii la căruţe, aşteptând semnalul de plecare.

S'au adunat la Kirchă vreo douăzeci dintre ei. Toţi sunt îmbrăcaţi în alb. Poartă un fel de iţari albi, ca mocanii noştri. La fel şi hainele. După ce dau bineţe, mă întreabă dacă nu suntem dela prefectură. Ne lămuresc că aşteaptă un delegat al prefecturii ca să le dea anumite acte, pentru a li se accelera plecarea în Polonia.

Intrăm în fosta biserică luterană, în care bolşevicii instalaseră clubul. Busturile lui Lenin şi al lui Stalin sunt distruse. La întrebarea: „Cine le-a distrus", unul mai tânăr, pe nume Ivan Maximovici Pugaciov, ne lămureşte că ei, împreună cu alţi tovarăşi de suferinţă.

— Când am auzit că trupele române sunt în târgul Ceaga, noi am pătruns în club, am distrus portretele, am scos afară busturile, pe care le-am aruncat în stradă, am dat foc bibliotecei şi am luat arhiva, pe care am predat-o autorităţilor militare româneşti.

Acum aşteptăm să plecăm spre patrie.

V. T.

Noaptea, prin Chişinăul zilelor de azi

Am rătăcit într'o noapte de-acestea cu sufletul sub lacăte

De acum apune soarele, Chişinăul păşeşte în împărăţia somnului. Unzidurile rănite. Din câte un colţ mai bre sure, amurgul se coboară peste răspunde câte o buhă şi din clopotniţile şi turlele bisericilor în ruină fâlfâe liliecii. Străzile, lungi şi largi cât o amintire, se poroiesc sub valuri de linişte şi numai rar de tot se trezesc sub cadenţa patrulelor de pază. Clonc, clonc! Clonc, clonc!

Prin semi umbră răspund stelele cu câte o clipire de sus şi briza ca un ştergar trece peste suflete, peste frunţi, alungând gândurile. Mângâind asprealo obrajilor adunaţi sub vârstele tăcutului care cheamă, fără a vorbi, dar stăruitor ca o vecernie a împăcării de peste zi, de peste lume. Intr'o împărăţie unde duhurile sunt numai binevoitoare şi duhurile rele sunt înfrânte.

Am rătăcit într'o noapte de acestea cu sufletul sub lacăte. In cele două zile de şedere la Chişinău, nu mă învrednicisem nici o noapte să hoinăresc singur, absolut singur. Astă noapte însă, mi-am luat tovarăşă o lanternă camuflată. Păşeam încet. Rezonanţa paşilor trezeau un ecou greu, temător de spaimă care fuge, care se adună. Un salcâm din imediata vecinătate îşi bătea de abea auzit crengile de peretele unui zid în ruină şi frunzele se cerneau câte una a toamnă timpurie. Mi-a căzut una dintre ele pe gulerul hainei după ce alta poposite pe borul pălăriei. Mi s'a părut că cineva mă prinde din urmă şi am întors capul. Nu era nimeni. Mâna întinsă voluntar pe locul de care s'a şters nesimţit o frunză de salcâm a cercetat pe grumaz, pe umeres. A netezit reverile hainei apoi şi-a strâns sensibilităţile fricoasă şi a pornit balansul ei obişnuit în ordine inversă a pasului. Undeva la capătul străzii 27 Martie, sub ochiul lanternii, cineva sau poate noaptea personificată umbla alăturea de duhuri printre ruine. Se desgropau morţii, se fugăreau fantomele între ele ori vrăvoiau hoţii comorile sub pietre.

MAHALALELE SUNT UN FURNICAR DE ASEMENEA DUHURI

Prin grădina publică se ridica un ochi de felinar. Probabil răspundea luminei mele violete ce se cernea pe zidurile fostului local Zondea. Un pisoiu negru o zbughi pe sub picioare şi odată cu el lumina din grădină se stinse. Deschisesem camuflajul şi-am început să cercetez fantasma. Trunchiuri de copaci îşi vânturau coaja sub lumină şi abile desfundate se arătau o neregulată poleială de argint. N'am putut să descopăr nimic. Am stins lumina şi m'am lăsat spre vale în cartierele de jos.

După o trecere neobservată pe sub zidurile în noaptea fără umbra însoţitoare, gândul începuse să mă prindă în mrejele teamei. Cartierul dormea sub pavoza pleoapelor de lemn dela ferestrele locatarilor. Câinii traversau nesiliţi caldarâmurile străzilor devenite înguste şi neregulate. Vrui să ştiu pe ce stradă sunt şi am aprins lumina. Pe placa pe care altă dată se caligrafiase frumos umbra emailată a unui nume de cântăreţ român, un ochi spart de geam indica restul câtorva heroglife ruseşti.

Şi nu mai departe de tot dintr'o fereastră deschisă se încărcau perne şi lingerii pe spinări de prodoinici cu bărbi slinite de umbră şi de noimele late cât nişte pervaze de uşi vrăiştite de ohrană satanică.

O zvâcnire bicisnică de inimă, odată cât să-mi dea puteri să concentrez lumina, pe urmă o răpăială de picioare pe tobele de gresie stâlcită ale trotuarelor întâmplătoare şi umbra aceasta de duh nocturn se pierde printre case cu o povară purtată de lucruri pe grumazul aplecat vânjos sub sarcină.

Şi mahalalele sunt pline de asemenea duhuri. Ale necunoscutului şi totuşi ale mahalalelor.

In urma mea auzeam depărtându-se blestemele nopţii şi spaimele

Dacă e adevărat că fantasmele la Chişinău au ceva numai caracteristic apariţiei acestora, fără nici un fel de inconvenient putem considera orice apariţie nocturnă drept o asemenea înşelătoare spaimă ucigătoare de rosturi şi câteodată chiar sorţii permite temeinic pentru zile cu încă multe perspective solare.

Nevrând să mă mai aventurez într'un cartier în care nimic nu era cert, nici măcar această expediţie singulară şi nocturnă, m'am reintors.

Pe semne că mă rătăcisem. Lumina mea era neputincioasă să mai desprindă din necunoscut îdrumul pe care venisem în mahala. Dibuesc în dreapta, dibuesc în stânga, toate străduţele acelea mici şi diforme tintesc în fundături ascunse şi capricioase, într'un târziu după o orbecăială cu sudori reci pe tâmplă nimeresc un luminiş. Câteva străzi lăturalnice, altele care le întretăiau pe primele deadreptul m'a adus din nou în mijlocul oraşului. Aceeaşi patrulă cu: clonc-clonc, cadenţat pe trotuar mă urivea piezis. De printre ziduri răsărea luna mângâindu-le zimţii de lut cu o poleială palidă şi parcă deleadătoare de ucigaşe neliniştii. In urma mea parcă auzeam depărtându-se în ecoul blestemul nopţii şi spaimele.

IN 27 MARTIE, LA FABRICA DE PRODUSE TEXTILE

Mi se urâse cât colindasem în căutarea absolutului acela al hoinărelii. Cum eram numai în haină, mi se făcuse frig şi din această pricină am căutat să găsesc în ea nici o vârstă de deosebită piraterie romantică, poate că semnul acesta al noţiunii adaugă şi ceva din strângerea de inimă dăruită de ineditul înfruntat fără vreo prealabilă iscodire.

Cum coborâm pe str. General Broşteanu, hotărît să mă duc să mă culc, dela colţul care se pierdea în „27 Martie", la fabrica de produse textile a Inginerului Bogdan domnea vie activitate. Printre camuflajul potrivit cu râvnă o dâră de lumină se strecura distrat ca o bucurie nespusă. Mă simţeam prea singur la Chişinău. Aşi fi vrut poate să întâlnesc pe cineva. Am încercat intrarea în fabrică, dar porţile erau încuiate. D-l Inginer Bogdan poate ascundea visului de pe canapeaua lui improvizată, munca obositoare a unei zile.

Neculai V. Coban

Domnii abonaţi sunt rugaţi să arate pe cuponul mandatului pentru ce anume se trimet banii precum şi data începerii abonamentului.

UN IMPRUMUT PENTRU BASARABIA ŞI BUCOVINA

Printr'un decret lege s'a autorizat provincia Basarabia şi provincia Bucovina, să contracteze la Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni, prima, un împrumut de 25 milioane lei, şi secundo un împrumut de 20 milioane lei pe termen de un an, cu drept de prelungire, cu dobânda de 4 jumătate la sută pe an, destinate procurării de grâu de sământă şi secară de toamnă.

Rambursarea acestor împrumuturi se va face treptat, în măsura încasărilor de către cele două provincii.

Pentru garantarea împrumuturilor, Ministerul Finanţelor este autorizat să emită bonuri de tezaur, nepurtătoare de dobânzi şi lombardabile la Banca Naţională a României, pentru valoarea împrumuturilor, obligându-se ca în caz de neplată la termen să înscrie în bugetul Statului pe exerciţiul următor, întreaga sumă datorată şi neplătită la timp.

Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni, este autorizată a acorda împrumuturile în condiţiunile, pe termenul şi cu garanţiile prevăzute mai sus, în care scop se va încheia cuvenitele convenţiuni.

Evreii în afară de ghettou

Pentru a se pune la adăpost de unele acte necugetate la care evreii ar fi îmboldit populaţia ţinuturilor cutropite anul trecut şi eliberate de armatele victorioase ale Mareşalului Ion Antonescu, statul a creiat în cartierele mărginaşe ale oraşelor cu însemnate centre de iezuism un fel de lagăre cu viaţă complet izolată de a celorlalţi cetăţeni, denumită ghettou.

Activitatea căminului cultural „Unirea" din com. Străşeni Lăpuşna

Vechea şi frumoasa aşezare moldovenească din apropierea Chişinăului, Străşenii unor harnici răzeşi cari au stat şi în trecut în fruntea tuturor mişcărilor naţionale româneşti a intrat iarăşi pe făgaşul tradiţiei sale culturale, inaugurată cu zeci de ani în urmă, încă de pe timpul administraţiei ţariste.

Căminul cultural „Unirea" din această comună, şi-a reluat activitatea întreruptă la 28 Iunie 1940. Cărturarii satului s'au pus iarăşi pe muncă. De data aceasta, în cadrul nouei vieţi de zidire a României reîntregite şi mărită, a României Mareşalului Antonescu.

Zilele acestea, căminul cultural „Unirea" a primit din partea Ministerului Propagandei Naţionale un stoc important de cărţi, reviste şi alte publicaţiuni. Faptul a prilejuit conducerii căminului să difuzeze acest material sătenilor în cuprinsul unei solemnităţi culturale deosebite.

S'a manifestat şi de data aceasta corul căminului respectiv, întemeiat şi condus cu multă pricepere de către un vrednic fiu al Străşenilor, d. inv. Mihail Mândrescu. Este locul să amintim că această reuniune corală alcătuită exclusiv din ţărani, a fost distinsă la un concurs organizat odinioară de către Fundaţiile Culturale Regale în Capitala Ţării. Fiind invitat să cânte şi la posturile de radio din Bucureşti.

Focarul de infecţii dela marginea Chişinăului

D. prof. dr. I. Bălteanu, Consilier de Stat pe lângă Ministerul Sănătăţii, însoţit de d. dr. Const. Lisslevici, inspector general sanitar, au trecut în revistă principalele spitale din Basarabia, aşa cum se află în starea actuală.

S'a dispus, ca să se intervină cât mai urgent pentru reconstrucţia şi repararea lor.

Pentru desăvârşirea acestei opere de ridicare a sănătăţii populaţiei basarabene decăzute din cauza lipsei de grijă ce i-o acordau Sovietele, atrăgând atenţia asupra locuinţelor insalubre de pe malul Bâcului, din partea de Nord a oraşului, unde locuiau numai evrei, şi în care după teribila devastare a soldaţilor roşii, s'au mutat foarte mulţi cetăţeni sănătoşi din alte părţi ale oraşului. Aceste locuinţe trebuiesc închise, ele fiind un permanent focar de igrasie şi boli, iar cetăţenilor să li se ofere alte căminuri, care se găsesc îndeajuns în partea de Vest şi Sud a municipiului Chişinău.

Ogoarele de toamnă pot fi făcute până la căderea zăpezii

Ogorul de toamnă înoeşte puterea pământului, îl îmbogăţeşte, iar în primăvară, numai cu un cultivator sau cu o grapă bună, îl pregătim cât de vreme, pentru semănatul mazărei, a ovăzului, a orzului sau a borceagului. Le putem face în mustul omătului, după datină şi după cum cere buna chibzuială a treburilor, nu aşteptăm să se usuce pământul şi apoi să pornim cu plugul. Atunci întârziem cu semănatul şi se poate ca ele să nu dea roadele aşteptate de plugar, pentrucă de multe ori vin secete, cari prind semănăturile nu îndestul de bine legate şi prinse de pământ. Apoi ogorul făcut din toamnă şi lăsat în brazdă crudă peste iarnă, oricât de rău s'ar face arătura, oricâţi bulgări mari s'ar întoarce, iarna îi zdrobeşte, îi nimiceşte, îi fărâmă şi în primăvara viitoare pământul e netezit şi numai cu o grapă îl pregătim foarte bine pentru a-i da sămânţa rodului.

Pământul arat din toamnă ţine în el apa, nu o lasă să se prăpădească, ţine reveneală pentru semănătura din primăvară.

Apoi, pe lângă foloasele înşirate până aici, acum în toamnă vitele sunt bine hrănite, sunt în putere şi pot lucra cu mai mult spor la plug, decât în primăvară, cât oricât de bine ar fi ţinut peste iarnă, ies mai slabe, nu au atâta putere de muncă, au nevoie de întremare, pe când acum pot lucra cu tot sporul, până când se lasă iarna.

Arăturile de toamnă se pot face până când cade zăpada şi această lucrare trebuie făcută fără nici un răgaz şi fără nici o încetare. Plugarul chibzuit îşi cunoaşte foloasele şi-şi cunoaşte minunatele lui binefaceri, ce le aduce pământului şi de aceea le face cu hărnicie şi cu toată hotărârea. Ştie gospodarul că ogorul este cheia belşugului. Pământul ogorit lucrează, se înoeşte, se îmbogăţeşte, se pregăteşte pentru semănăturile de primăvară.

De aceea ogorul de toamnă este cea mai preţioasă comoară pe care plugarul o dă pământului, este cea mai de preţ lucrare şi numai cei cari nu-şi înţeleg rostul, nu o face. Acum e vremea. După culesul porumbului trebuie pus plugul în brazdă şi arat, până când dă zăpada, fără încetare, fără odihnă, fără răgaz.

Ogorul este lucrarea cea mai de preţ a pământului şi de aceea purtaţi plugul, gospodari, până când dă zăpada. Cât mai multe ogoare, căci ele aduc belşugul în hambarele voastre.

CULTURA EUROPEANĂ SALVATĂ DE PRIMEJDIA MORTALĂ A BOLŞEVISMULUI

Marea revistă în deobşte cunoscută, „Das Reich", prezintă o sinteză succintă a situaţiei creiate pe frontul răsăritean, începând dela 2 Octombrie, reliefând că marea bătălie decisivă, pe care Führerul Adolf Hitler a anunţat-o în ordinul său de zi adresat soldaţilor germani, a fost făurită şi desăvârşită. Anglia a fost lovită mortal în acest chip. După această mare bătălie, Europa a fost definitiv mântuită de primejdia de moarte a bolşevismului şi în acelaş timp, a scăpat pentru totdeauna de ameninţările britanice asupra Europei cu războiul foametei, a scăpat de închinarea la viţelul de aur. Astăzi Europa este integral liberă de a-şi consacra întregul său suflet şi întreaga sa capacitate de muncă în slujba noului ideal. Soldaţii germani au nimicit cea mai mare armată pe care a văzut-o vreodată Globul, printr'un şir de operaţiuni încununate de succes. Giganticele acţiuni întreprinse împotriva unui inamic superior numericeşte, au putut fi duse la bun sfârşit datorită eroismului indescriptibil al soldatului german şi în plus, îndrăzneţelor şi genialelor planuri strategice, cum n'au fost niciodată concepute dealungul istoriei. In acest chip, Europei i s'a deschis din nou poarta către răsărit, care până acum fusese hermetic zăvorită. Poarta către o lume nouă, care va asigura şi popoarelor acestei părţi a globului pământesc existenţa lor întemeiată pe dreptul lor propriu. Adolf Hitler, omul care a făurit această uriaşă victorie, va fi şi în situaţia de a folosi această biruinţă pentru pecetluirea faptelor istoriei, reintegrând această imensă ţară în coordonatele ei fireşti istorice în rostul şi semnificaţia ei permanentă, redându-i funcţia ei naturală în organicitatea totală a ţărilor continentului european, după ce timp de un pătrar de veac a fost victima unor nebunii criminale şi unor teorii anarhice împotriva lui Dumnezeu şi rânduelii cosmice. A fost zădărnicită şi nimicită o a doua năvălire a hoardelor barbare mongolice.

Cultura europeană, pentru care odinioară cavalerii germani au sângerat la Liegnitz, a fost acum salvată de cea mai cumplită primejdie care a putut exista vreodată. Revista încheie: „Noi ştim că această victorie nu ne mai poate fi smulsă de Anglia şi nici de Statele Unite. Victoria este integral numai a noastră. Europa este mai tare decât America, jertfa mai puternică decât banul şi idealul mai presus de orice sistem".

(UTA. Berlin)

Oraşele: Tver (Kalinin) şi Kaluga

Oraşele sovietice Kalinin şi Kaluga, menţionate în ultimele comunicate ale comandamentului forţelor armate germane, sunt demne de subliniat înainte de orice, pentru motivul că se găsesc în imediată apropiere de Moscova, inima lumii roşii.

ORAŞUL KALININ aşezat pe ambele ţărmuri ale celui mai mare fluviu din Europa, Volga, şi la confluenţele râurilor Tverza şi Tjamka, este denumirea nouă a străvechiului oraş Tver. Acest oraş prezintă o sumă de caracteristice deosebite dintre cari merită să fie menţionate o sumă de edificii interesante, aşezate în centrul oraşului şi provenind din evul mediu, între cari faimoasa Biserică a Adormirei Maicii Domnului cu o imensă cupolă, care are obârşia din 1682, şi Biserica vestită Troitskaja, zidită din 1884, sfinte locaşe care constituiau adevărate centre de pelerinaj pentru poporul de altă dată al pravoslavnicei Rusii, care n'au rămas nepângărite de ura bolşevicilor atei. Odinioară oraşul Tver era reşedinţa unui Principat rus. Astăzi acest oraş a cărui denumire a fost transformată de bolşevici în Kalinin, este centrul marilor fabrici textile, fabrici de vagoane de căi ferate şi a numeroase mori sistematice cu aburi, la care lucrează mii de lucrători. După statistica făcută în 1931, acest oraş numără 51.000 de locuitori, crescând în populaţie de atunci an cu an, necontenit.

ORAŞUL KALUGA se găseşte la confluenţa râului Jaştşenka cu fluviul Oka. Kaluga înumăra în 1926 circa 60.000 de locuitori. Acest oraş este vestit prin fabricile lui de pielării, tăbăcării şi de hârtie, dispune de un mare teatru şi natural, are şi un muzeu „al culturii bolşevice". Totuşi nu se deosebeşte cu nimic prin cocioabele sale părăginite, adăposturile celor mai grele mizerii, de celelalte oraşe cu acelaş lugubru aspect de pe întreg teritoriul Imperiului bolşevic (UTA. Berlin).

DAR PENTRU AVIATORI

Domnul ministru subsecretar de Stat al Aerului a primit din partea comandorului av. rezervă Vodă Alexandru o scrisoare, prin care d-sa face cunoscut că donează la fondul „Ajutor pentru Aviatori" suma de lei 10.000.

Pe această cale, Subsecretariatul de Stat al Aerului mulţumeşte călduros acestui ofiţer donator, care prin obolul său contribue la ajutorarea celor ce s'au jertfit pentru o cauză sfântă, „Reîntregirea Patriei".

CULTUL ŞI DISCIPLINA MUNCII

Conferinţa la radio a d-lui Subsecretar de Stat Victor Iliescu

Subsecretariatul de Stat al educaţiei extraşcolare şi-a început ciclul de conferinţe la radio: „Din temeiurile educaţiei tineretului".

Prima conferinţă din acest ciclu a fost rostită aseară în faţa microfonului de către d. ministru, subsecretar de Stat, general Victor Iliescu, cu subiectul: „Codul şi disciplina muncii", conferinţă din care extragem următoarele:

In acţiunea sa nou-ziditoare, Domnul Mareşal Ion Antonescu a creiat în Stat un compartiment organic, subsecretariatul de Stat al Educaţiei Extra-şcolare, însărcinat cu făurirea educaţiei tineretului extraşcolar, premilitar şi sportiv. Nevoia acestei acţiuni educative, pilonii de sprijin, ţelurile de atins şi metodele de urmat le-am înfăţişat ascultătorilor români, într'o dare de seamă expusă la acest post în ziua de 21 Iulie a. c.; sintetizarea lor într'un decret lege se va face în foarte scurt timp.

In continuarea acestui gând şi printr'un nou ciclu de expuneri, eu şi colaboratorii mei prezentăm opiniei publice româneşti sub titlul „Din temeiurile educaţiei tineretului" analiza celor 7 mari ţeluri ţeluri ce neam propus a realiza prin acţiunea educaţiei ce vom executa asupra acestei părţi a tineretului.

Aceste 7 mari obiective sunt:

Cultul şi disciplina muncii; fanatizarea în iubirea de Patrie şi sacrificiul fiinţei individuale în folosul ei; regenerarea fizică; înfrăţirea claselor sociale; disciplină aspră, consimţită şi din convingere; căminul; respectul şi selecţionarea elitelor individuale.

In cele ce urmează voi analiza primul obiectiv al acţiunei educative, adică „Cultul şi disciplina muncii".

Pentru ce cultul muncii? Născută la facerea lumii din blestemul divin pentru păcatul primului om, munca a purtat mii de ani procesul revendicării locului ei între aşezările omenirii.

Creştinismul, prăbuşind prejudecăţile civilizaţiei antice, a dat muncii prima ei biruinţă ridicând-o la rangul de mândrie religioasă şi tâlmăcind pecetea naşterii ei, nu ca un blestem, ci ca îndemn divin.

In faza de prefacerea lumii, care se săvârşeşte astăzi sub ochii noştri, statele naţionaliste totalitare au pus la temelia aşezării lor sociale tot munca, însă au făcut din ea legea fundamentală de înfrăţire şi închegare a indivizilor în colectivitatea naţională; om, familie, naţiune şi patrie sunt bunuri câştigate prin trudă de secole şi pe care, statul totalitar le ocroteşte astăzi contra năzuinţelor distrugătoare ale bolşevismului negator al crucii, al familiei şi al patriei. In această luptă decisivă de nimicire, triumful este asigurat pentru munca constructivă şi naţională.

Numai prin muncă, omul poate ajunge, în lupta grea de astăzi a vieţii, să-şi asigure existenţa şi numai prin cantitatea şi calitatea muncii, omul se poate desprinde din mulţime ca să păşească în primele rânduri ale dreptului şi meritului.

— Misiunea istorică a poporului român rămâne aceeaşi, cum este de 2000 de ani: piatra de hotar şi stăvilarul din sudest al civilizaţiei europene contra năvălirii barbarismului dela răsărit; ca străjeri pe acest hotar şi ca apărători ai acestui stăvilar, vom pieri dacă vom fi nevolnici, vom trăi şi vom prăpăşi numai dacă, crezând în veşnicia Patriei, vom munci cum nu am făcut-o niciodată până acum.

— România nu are de aşteptat siguranţa veşniciei ei decât în primul rând dela capacitatea ei proprie.

— Integraţi în acest destin al neamului, toţi Românii vrâstnicei sunt luptători, iar tineretul, luptători în devenire.

Aceste porunci le putem sintetiza în semnalul de alarmă:

„Români, la muncă şi la arme" şi din ele trebue să construim coloana acţiunii educative căreia trebue supus tineretul şi tot poporul deopotrivă şi la a cărei execuţie trebue să trecem fără întârziere.

Intre scopurile de atins în această acţiune educativă, primul este de a preţui munca ca un cult şi a o săvârşi după anumite reguli, adică într'o disciplină specială. Vom desprinde şi mai uşor înţelesul şi nevoia acestei discipline speciale pentru munca românească dacă ne întrebăm: ce-ar fi eşit din pământul ţării noastre binecuvântat cum nu este altul pe tot globul, dacă ar fi fost în mâna Danezilor sau Olandezilor? Răspunsul vine dela sine: un adevărat raiu pământesc.

Regulele disciplinare ale muncii le găsim gata formulate de către eroii muncii, ele alcătuesc sistemele taylorist şi fordist. Frederick Taylor, părintele organizării ştiinţifice a muncii, a plecat dela principiul că, în orice faptă trebue:

— Mai întâi să ştii bine ceeace ai de făcut, — adică să precizezi ţinta de atins.

— Apoi, să hotărăşti metoda cea mai sigură sau drumul cel mai scurt de urmat, — adică planul execuţiei.

— Să porneşti pe acest drum al execuţiei, deslănţuind toate forţele tale fizice şi intelectuale.

Pentru noi Românii, această organizare şi disciplinare a muncii trebue orânduită în reguli, obligaţiuni *şi mai ales constrângeri*, corespunzătoare împlinirii ţelurilor noastre naţionale. Educarea tineretului în acest nou spirit a început în şcoală şi în formaţiunile premilitare; îi va urma curând şi tineretul extraşcolar — 2.500.000 băeţi şi fete — pentru care totul este în amănunt pregătit.

Dar această acţiune educativă înnoitoare, executată numai asupra unei singure pături a naţiunii, nu este de ajuns, — stările dela noi ne poruncesc că *întreg poporul românesc* trebue să fie spus presiunii acestei coloane educative spre a creia tineretului atmosfera socială prielnică de înţelegere şi desăvârşire a noilor lui deprinderi.

Trepiedul acestei coloane educative îl formează:

1) Formaţiunile tineretului şcolar, premilitar şi extraşcolar, care în mare parte şi-au început lucrul.

2) Invăţătorii şi preoţii trebuesc obligaţi a intra imediat în această luptă de transformare a satelor şi mahalalelor, devenind apostolii de înălţare spirituală a plugarilor mai ales.

3) Ultimul element al trepiedului educativ este administraţia, căreia îi revine partea grea de constrângere a eventualilor îndărătnici de ambe sexe, ce ar întâlni acţiunea educativă a Statului şi pe care îi va înşirui în masa românească şi în ritmul mersului ei trece o stare de civilizaţie şi simţire, naţională sporită.

Un program cu durată de executare completă pe 5 ani ar trebui întocmit prevăzând realizările fiecărui an şi îndatoririle individuale şi ale fiecărei instituţiuni în parte.

Nefiind organizate ştiinţific, *câtă muncă şi energie se irosesc astăzi zadarnic în Ţara Românească!*

Suntem astăzi poate la cea mai grea cotitură istorică, când ni se mai oferă ultimul prilej de a pune la încercare însuşirile româneşti de a asigura veşnicia Patriei; — datori suntem să nu ne mai amăgim şi deci trebue să denumim lucrurile şi faptele pe adevăratul lor nume; — valoarea unora din cuvintele noastre ca ştiinţă, vrednicie, eroism, cinste, jertfă, credinţă, etc., trebue verificată şi ele să fie atribuite cu sgârcenie numai faptei şi însuşirii căreia cu adevărat se potrivesc, căci ţara trebue curăţată total şi repede de scamatori, profitori, impostori, şmecheri, gangsteri şi alte neghine de acest fel.

Cu program ştiinţific alcătuit şi cu control amintitor al străşniciei lui Ţepeş, în 5 ani România îşi va schimba total înfăţişerea de astăzi. Toată această prefacere spirituală şi materială se sprijină pe un singur stâlp: munca, însă o muncă sfântă şi aceeaşi pe tot cuprinsul ţării (în şcoli, în biserici, pe câmp, în fabrici şi mai ales în gospodăriile rurale), muncă pe care s'o dăruim pământului şi nouă înşine cu cea mai înălţătoare bucurie, căci din ea va naşte opera mâinilor şi minţii noastre.

La o astfel de muncă clipa istorică de astăzi cheamă pe toţi Românii:

„Deşteaptă-te Române,

„La muncă şi la arme".

HAI SĂ NE LUAM TUNURILE INAPOI

Soldaţii germani stau de pază cot la cot cu soldaţii români. O săptămână au atacat capetele de pod ocupate de noi diviziile bolşevice de infanterie sprijinite de tancuri şi artilerie grea, de aviaţie de bombardament şi de picaj. Armata roşie a plătit cu jertfe sângeroase contraofensiva şi n'au putut câştiga nici un metru pătrat de teren.

In valea largă şi înverzită a Prutului, care-şi duce leneş apele mâloase spre Sud, lovituri nenumărate de tun. Aviatorii brăzdează cerul în permanenţă. Şoseaua cu gropi provocate de obuze trece printr'un sat în ruine spre o colină. Acolo s'au instalat avantposturile noastre, rezistând dârz.

Simboluri multe ale grelelor lupte: tancuri ruseşti incendiate, automobile ciuruite şi cadavre de cai. In gropi pândesc unităţi de artilerie cu ochii ţevilor. Figurile şi uniformele vânătorilor motorizaţi sunt cafenii ca şi pământul argilos în care veghează. Dar cuvintele şi privirile lor exprimă stăpânire de sine ca şi lupta dusă pentru cucerirea acestui sat în care au rămas victorioşi împotriva trupelor de elită ale armatelor roşii dotată cu superioritate numerică şi de armament.

Atacul a durat toată ziua. Seara, trupele trebuiau schimbate. Dar în loc să fie schimbate cu trupe proaspete a sosit un om de legătură al postului de comandă care le-a spus:

— Inlocuirea este imposibilă, deoarece inamicul a distrus încădodată podul cu bombe aruncate în picaj din avion".

Comandantul ordonă luarea poziţiei şi fiecare îşi sapă amplasamentul la marginea ogoarelor. Spre seară se potoleşte şi focul artileriei. După ziua sbuciumată va urma oare o noapte liniştită? Celui care nu-i vine rândul să fie sentinelă cade într'un somn adânc al epuizării totale.

Deşteptarea are loc înainte de revărsatul zorilor. Artileria bolşevică s'a năpustit asupra noastră. Intr'o secundă s'au trezit fără a mai avea timp să-şi întindă lenesc mădularele îngheţate. Din poziţiile Românilor aflate la dreapta vânătorilor motorizaţi izbucnesc rafale turbate de mitraliere şi explozii de granate de mână. Alarmă! In faţă, printre ierburile înalte, sublocotenentul observă două tancuri bolşevice. Işi păstrează sângele rece şi-i lasă să se apropie! Dar ei îşi modifică itinerarul şi scapă din poziţia în care pot fi atinse.

S'a luminat de ziuă. Ruşii numeroşi vin spre poziţiile româneşti. Au atins primele case ale satului. La marginea lui artileria bombardează neîntrerupt. Vânătorii motorizaţi îşi părăsesc poziţiile încercând să uşureze situaţia românilor prin foc de flanc. Tunurile anticar sunt puse în funcţiune, atrăgându-şi automat asupră-le focul de artilerie al bolşevicilor. Ghiulelele cad în mijlocul tunurilor. Sublocotenentul comandă din nou schimbarea poziţiilor, şi retragerea tunarilor, nădăjduind ca în acest iad de foc inamicii să nu poată înainta. La marginea satului sunt, însă, cuprinşi din toate părţile de rafalele mitralierelor bolşevice. Infanteria germană trebue să se retragă. Vânătorii motorizaţi încearcă încăodată să-şi retragă tunurile cu ei. O mitralieră începe să tragă în ei. Nu merge. Uliţa satului este sistematic mitraliată de bolşevici. A merge mai departe cu tunurile, ar însemna sinucidere curată.

Sublocotenentul ordonă: „Opriţi! O să le luăm mai târziu!". Şi se răsteşte mânios la soldaţii săi. Mergând pe burtă sau sărind gardurile se strecoară prin grădini şi pe lângă case spre adăposturile infanteriei.

Rezervele sunt gata de contraatac. Focul nimicitor al bateriilor germane şi române s'a deslănţuit peste Prut, la intrarea în sat unde s'au instalat bolşevicii. Treptat, treptat, tirul artileriei seamănă foc peste întreaga poziţie. Infanteria germană la contra-atac curăţă satul casă cu casă. Inapoia primelor trupe de asalt înaintează două tunuri ale vânătorilor motorizaţi cu mitralierele instalate. Au întrecut, apoi, infanteria. Li se pare că nu înaintează destul de repede ca să ajungă la tunurile lor. Fără pierderi înaintează mereu, nimicesc pe drum un cuib de bolşevici de rezistenţă şi, apoi, au ajuns la ţel. Vânătorii motorizaţi sunt mândri nevoie mare. Când au ajuns aproape au căzut unul în braţele altuia de bucurie:

„Ne-am luat tunurile înapoi!".

Aşa s'a luptat la Prut.

Hans Gerg Rahm

Reporter de războiu

Un post de comandă pe front

CUM SE VOR ELIBERA CERTIFICATELE DE ORIGINĂ ETNICĂ

Ministerul de interne a dat o circulară primăriilor din întreaga ţară, prin care le face cunoscut că primarii pot elibera, pe a lor răspundere, certificate de notorietate privind originea etnică a locuitorilor, referind însă pe fiecare cerere, pentu fiecare caz în parte, asupra temeiurilor prin care a stabilit originea etnică a petiţionarului.

In certificat se va specifica, că este eliberat numai pentru trebuinţele cauzei.

Ghetto-urile evreeşti din fosta Polonie focare de boli contagioase

BERLIN, 24. (UTA). — In şedinţa Departamentului Sănătăţii a administraţiei Guvernământului General, s'a stabilit că ghetto-ul evreilor din Varşovia trebuie declarat focar principal de epidemii, în timp ce în celelalte districte ale fostei Polonii s'au declarat alte focare de infecţie de proporţii mai scăzute, cari au fost efectiv înlăturate. In districtul Cracovia, spre exemplu, unde s'au ivit numeroase cazuri de tifos exantematic, această primejdioasă maladie a fost temeinic combătută. In Varşovia din cauza obiceiurilor de veacuri şi indisciplinei specifice evreilor din ghetto, care vagabondează fără rost încoace şi încolo, peste întinsul spaţiului fixat lor, s'a constatat că tifosul exantematic are tendinţe de a se întinde şi mai mult. S'a putut constata că un singur cerşetor evreu fugit din ghetto a transmis tifosul la alte 200 de persoane. Serviciul sanitar german a luat măsuri şi mai severe de poliţie împotriva primejdiei bolilor contagioase, însărcinând pe conducătorul Institutului Higienic de stat din Varşovia, cu misiunea specială de a combate primejdia tifosului exantematic din Guvernământul General. Printr'o dispoziţie a guvernatorului General, s'a aprobat o sumă de 8 milioane de zloţi, pentru combaterea imediată a epidemiilor contagioase. Desinfectarea locuinţelor evreeşti, efectuată pe străzi şi pe case, izolarea celor molipsiţi şi îmbăierea forţată a tuturor membrilor ghettourilor din Varşovia şi în plus o sumă de măsuri profilactice au avut drept consecinţă o scădere simţitoare a curbei acestei molime. Ofiţerii sanitari din armata germană iau parte la combaterea acestor epidemii, ca şi medicii administraţiei germane.

„SFÂNTUL" MAISKY IUDEUL ŞI „ŢUICA SPIRITUALĂ"

In dările de seamă asupra mascaradelor mai mult sau mai puţin clericaloide ale evreului Maisky, ambasadorul Sovietelor la Londra, ziarele vorbesc de o nouă cuvântare a sa hărăzită să convingă pe englezi că, pentru bolşevismul „celor fără Dumnezeu", religia este o chestiune de ordin particular.

Să cercetăm puţin textele sacre ale lui Lenin.

In Decembrie 1905, Lenin ducea o propagandă vie împotriva chinului în care a fost formulat programul socialist aşa numit dela Erfurt, în care religia era socotită ca o chestiune privată. Acest lucru lasă să se înţeleagă, spune Lenin, că un socialist poate adera, cu titlul privat şi personal la orice religie. Faptul de a aparţine unei religii este incompatibil cu marxismul. „Pentru noi — scria Lenin — lupta spirituală nu este o chestiune particulară, ci una privind partidul şi proletariatul. Propaganda noastră implică în chip necesar propaganda ateismului".

Reluând formula marxistă „opiumul poporului", Lenin afirma: „Religia este un fel de ţuică spirituală în care sclavii capitalului îşi îneacă înfăţişarea de oameni şi revendicările privind o existenţă omenească suportabilă şi demnă". Intr'o scrisoare adresată lui Maxim Gorki, Lenin scria: „Orice idee de Dumnezeu, simplul fapt de a-ţi pierde vremea cu o astfel de idee, constitue o incalificabilă infamie, infecţia cea mai periculoasă şi mai înjositoare".

Deci, evreul Maisky, evreul ambasador sovietic la Londra, atunci când vorbeşte de religie ca de o chestiune particulară, minte, ştiind că face acest lucru şi se abate dela evanghelia leninistă. Dar ce are aface acest lucru? Bolşevicul evreu Maisky este mai presus de toate, evreu: astăzi, sarcina lui este de a convinge pe englezi de religie creştină că evreii dela Moscova nu sunt nişte fii ai Satanei cum au fost socotiţi sau cum ei înşişi până eri au ţinut să apară.

Fapt curios şi sacrilegiu în acelaş timp! Cântând agonia regimului, clopotele sovietice au un sunet creştin, aproape catolic. Emisiunile postului Moscova făcute în limbile polonă, maghiară, slovacă şi croată, descriu în culori întunecate situaţia bisericii catolice în alte ţări, vrând să lase să se înţeleagă că această Biserică se bucură în Rusia sovietică de o situaţie mai bună şi de o libertate absolută. Zilele trecute radio Comintern a afirmat, nici mai mult nici mai puţin, decât că, vaticanul şi-a exprimat adânca sa satisfacţie faţă de politica Moscovei făcută în legătură cu biserica. Aceasta este cea mai grozavă „bombă" din câte au lansat Sovietele. In acest timp, pentru a arăta şi mai bine făţărnicia bolşevicilor, soarta a vrut ca să ne vină şi confirmarea masacrului celor 1100 preoţi lituanieni.

O carte despre dăruitorii de sânge

Cunoscutul scriitor italian Ignazio Serra a scos o monografie asupra „Dăruirii sângelui" (Tip. Vercellio.— Vercelli) în care scoate în lumină drumul înfăptuit în domeniul transfuziei de la începutul acestei practici şi până în prezent. Prima parte este închinată istoricului transfuziunilor. Autorul aduce aci o seamă de amănunte cu desăvârşire necunoscute până în prezent. In partea a doua autorul vorbeşte despre dăruitorii de sânge: transfuzia în timp de pace şi de război, cum şi despre o seamă de probleme conexe dintre cele mai variate şi mai interesante.

Tipărirea acestei monografii a fost făcută sub îngrijirea Comitetului Dăruitorilor de sânge din judeţul Vercelli (Italia).

REDACŢIONALE

Ziarul „Basarabia" trebuind să fie oglinda reală a vieţii obşteşti din provincia dintre Prut şi Nistru, în cadrul nouei vieţi a României reîntregite, corespondenţii noştri sunt rugaţi cu insistenţă să ne trimită numai ştiri cu caracter local.

*

Ziarul *Basarabia* caută spre imediată angajare corespondenţi harnici la: Hotin, Soroca, Bălţi, Orhei, Chilia, Cetatea Albă, Tighina, Tg. Edineţi, Tg. Floreşti, Dubăsari, Basarabeasca, Hânceşti, Străşeni, Tg. Călăraşi şi Ungheni.

Corespondenţele de probă se vor trimite: Secretariatului de Redacţie al ziarului „Basarabia", Bulevardul Lascar Catargiu No. 31, Bucureşti III.

*

D. Dumitru Antohi, Cahul: Vă facem cunoscut că aţi fost angajat în calitate de corespondent al ziarului „Basarabia" pentru oraşul şi judeţul Cahul.

Trimiteţi cât mai regulat ştiri din toate domeniile de activitate ale regiunii.

APELUL M. S. REGINEI MAMĂ ELENA PENTRU AJUTORAREA SPITALELOR ŞI A CELOR IN NEVOIE

[illegible]

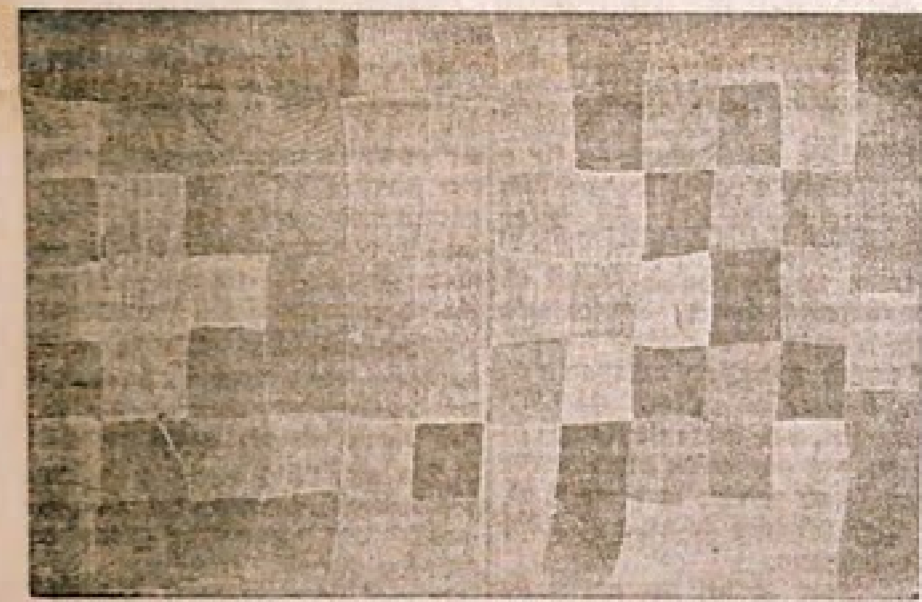
Elena

MAJESTATEA SA REGINA MAMA ELENA dorind să ajute spitalele şi pe cei în nevoie cu cuverturi călduroase pentru iarnă, roagă gospodinele care au resturi de lână, noui sau vechi, de orice culoare, să tricoteze patrate de 15/15 cm.; din aceste patrate se vor lucra ulterior coverturi după modelul din fotografia alăturată.

Persoanele din Bucureşti, care doresc să participe la această operă, sunt rugate să depună patratele tricotate la Biroul de Informaţii dela Palatul Regal din Calea Victoriei, de unde vor primi adeverinţe.

Persoanele dela sate şi oraşele din provincie vor depune patratele tricotate la Comandamentul de Garnizoană cel mai apropiat, care vor organiza strângerea şi expedierea după dispoziţiunile Ministerului Apărării Naţionale.

Depunerea pătratelor se poate face până la 1 Decemvrie 1941.

Bunurile fostelor şcoale confesionale româno-ortodoxe şi greco-catolice din părţile Transilvaniei şi Banatului aparţin Statului

In „Monitorul Oficial" a apărut următoarea decizie:

ART. 1.— *Deciziunea Nr. 2.864, publicată în „Monitorul Oficial" Nr. 203 din 3 Septembrie 1940, având un scop bine definit şi limitat, nu poate fi invocată în teritoriile României din părţile Transilvaniei şi Banatului.*

Ca atare, toate bunurile fostelor şcoale confesionale române ortodoxe şi greco-catolice din părţile Transilvaniei şi Banatului aparţinând României sunt şi rămân proprietatea Statului, reprezentat prin Administraţia Casei Şcoalelor ori care ar fi provenienţa lor.

Declaraţia de intabulare a acestor bunuri la Cartea funduară respectivă, se face în numele Administraţiei Casei Şcoalelor, prin comitetul şcolar al şcolii primare respective.

DESCHIDEREA SESIUNII DE TOAMNĂ A SF. SINOD

Eri a avut loc cu deosebit fast deschiderea sesiunii de toamnă a Sfântului Sinod a Bisericii autocefale ortodoxe române.

Solemnitatea a început printr'un tedeum oficiat în Sfânta Patriarhie la care au luat parte I. P. S. S. Nicodem Patriarh al României; d. general Radu Rosetti, ministrul educaţiei naţionale şi cultelor; d. I. Sanda, ministru subsecretar la culte şi I. P. S. S. Pimen, Mitropolit al Moldovei; I. P. S. S. Nicolae Bălan, Mitropolit al Ardealului; I. P. S. S. Tit Simedrea, Mitropolit al Bucovinei; P. S. Episcop Gherontie al Tomisului; Ghenadie al Buzăului; Lucian al Romanului; Nicolae Popovici al Beiuşului; Cosma al Dunării de Jos; Veniamin Nistor al Caransebeşului; Grigore Leu al Huşilor şi P. S. Arhiereii: Efrem Tighineanu, Emilian Aiol, Veniamin Pocitan, Galaction Silistreanu, Eugen Laiu, Ilarion Băcăuanul, Policarp Morcescu.

Au mai fost prezenţi: d. Iorga I. director general la culte; Protopopii dr. Traian Costea şi Ionescu ai Capitalei; preot Gh. Vintilescu director al Sf. Sinod; pr. Ioan Gafton, consilier cultural patriarhal, pr. Cernăianu, Nicodim, Zamfirescu, Eughenie, Orghidan, etc.

Serviciul divin a fost oficiat de P. S. Pocitan, vicar patriarhal şi diaconii Uncu şi Silvon. Corul Sf. Patriarhii dirijat de Ţiacoca a dat răspunsurile.

După săvârşirea tedeumului membrii Sf. Sinod s'au dus în sala de consiliu, unde d. ministru a dat citire mesajului de deschidere.

A prezidat I. P. S. S. Patriarh Nicodim, secretar de şedinţă fiind P. S. Galaction Silistreanu.

Făcându-se apoi comunicările din ordinea de zi, I. P. S. S. Ierarhi le studiază în comisiuni, urmând ca azi la ora 9 şedinţele să continue.

UN PIOS ŞI MERITAT OMAGIU UNUI EROU GERMAN CĂZUT PE FRONTUL ROMÂNO-GERMAN

Eri la orele 11 dimineaţa, la Cimitirul Eroilor „Pro Patria", a avut loc o pioasă şi înălţătoare solemnitate.

Din partea Marelui Fuhrer Adolf Hitler, cât şi din partea Mareşalului României Ion Antonescu, s'au depus coroane de flori pe mormântul proaspăt al Maiorului Rudolf Zürm, Cavaler al Crucii de Fier, Comandant de Oştire, căzut rănit în luptele dela Balta (Ucraina) şi apoi mort acum 4 zile într'un spital din Capitală.

Onorurile au fost date de un detaşament german format din două companii de infanterie, încadrat de o companie română de jandarmi pedeştri.

Au asistat: Excelenţa Sa Baronul Manfred von Killinger, ministrul Marelui Reich la Bucureşti, Generalul Hauffe, şeful Misiunei Militare Germane în România, Generalul Schweigel, şeful Misiunii Aviatice germane, general Boiţeanu, secretar general al M. A. N.-ului, General Niculescu Cociu, Colonel Davidescu dela Preşedinţia Consiliului, Colonel Simioanescu dela Comendu.rea Pieţii, ataşaţi militari ai Germaniei, Italiei, Japoniei, precum şi cei ai celorlalte state aliate şi numeroşi ofiţeri superiori din Comandamentul German din Capitală.

D. General Hauffe, şeful Misiunei Militare germane, în cuvântarea ce a ţinut-o în faţa mormântului eroului ofiţer german, a arătat strălucita carieră de militar şi excepţionalele fapte de armă ale defunctului Maior Rudolf Zürm.

Apoi Generalul Hauffe, depune în numele marelui Fuehrer Adolf Hitler—o coroană de flori pe mormântul proaspăt al Maiorului Rudolf Zürm, cavaler al Crucii de Fier.

Se intonează imnul german.

Se dau onorurile.

In numele D-lui Mareşal Ion Antonescu, Generalul Boiţeanu, Secretarul General al M. A. N.-ului depune o coroană de flori cu inscripţia: Eroului Crucii de Fier, Maiorului Zürm, în amintirea frăţiei de arme".

Se intonează imnul regal român.

Ostaşii români şi germani precum şi generalii şi ofiţerii superiori dau ultimul onor Maiorului defunct Rudolf Zürm.

Ataşatul militar al Japoniei, al Italiei, precum şi ataşaţii militari ai celorlalte State aliate, depun câte o coroană de flori pe proaspătul mormânt al eroului german.

In numele Feldmareşalului Von Brautschitsch, un ofiţer superior german, depune deasemenea o splendidă coroană de flori.

Se intonează imnul german. Solemnitatea a luat sfârşit la orele 12, iar la orele 1 detaşamente din armata germană şi română au defilat în faţa comandamentului german dela Hotelul Ambasador, unde defilarea a fost primită de căpeteniile de oştire germane şi române.

RECEPŢIA DELA LEGAŢIA SPANIEI IN CINSTEA ZIARIŞTILOR SPANIOLI

Excelenţa Sa şi contesa de Casa Rojas, ministrul Spaniei, au dat, ieri seară, o recepţie în cinstea ziariştilor spanioli oaspeţi ai guvernului nostru.

La recepţie au luat parte: domnul Prof. Mihai A. Antonescu, vice-preşedinte şi preşedinte ad-interim al Consiliului de miniştri, D. A. Bădăuţă, secretar general al ministerului Propagandei, d-na şi d-nul Amayo, ministrul Argentinei, d-na şi d-nul Prieto, ministrul Braziliei; d-na Bova Scopa, d-nul ministru Neubacher, d-na şi d. ministru George Lecca, d-na şi d. ministru Fred Nanu, d. von Stentzer, consilier al Legaţiei germane, d. von Mirbach, d-na şi d. Grigore Gafencu, D. O. W. Cisek, director adjunct al Presei, d-na şi d. Mery del Val, secretar al Legaţiei Spaniei, d-na Lugojanu, d-na şi d. Parmentola, ataşatu militar al Italiei, d-na şi d. Protici, ataşat de presă al Bulgariei; d. Costa ataşat de presă al Italiei; d. Stelian Popescu, directorul ziarului „Universul"; d. Pamfil Şeicaru, directorul ziarului „Curentul"; d. Ilie Rădulescu directorul ziarului „Porunca Vremii"; d. Mircea Greigorescu, D. Romulus Dianu, D. L. Prundeni, D. I. Ştefănescu-Gruiu, d-nii Sergiu Lecca, Aron Cotruş, Titu Mihăilescu şi G. Şeinescu din direcţia Presei, etc.

Cuvântarea directorului general al presei spaniole la dineul oferit de Ministerul Propagandei

Publicăm mai jos cuvântarea d-lui Alberto Fecnandez Salamanca, directorul general al presei spaniole, ţinut cu prilejul mesei oferite delegaţiei ziariştilor spanioli de către ministerul Propagandei:

Voi avea cinstea de a vă adresa câteva cuvinte, în calitatea mea de şef al delegaţiei ziariştilor spanioli care, dând curs amabilei invitaţii a guvernului dvs., se găseşte de câteva ceasuri în România.

Vreau să exprim, înainte de toate, în numele meu şi în numele tuturor colegilor mei, adânca emoţie pe care am resimţit-o în faţa nenumăratelor şi frăţeşilor dovezi de prietenie pe care ni le-aţi arătat de îndată ce am păşit pe pământul Dumneavoastră. Primirea spontană şi simplă — aproape bucolică—care ni s'a făcut la Curtici, ne-a înscris adânc în inimi convingerea nestrămutată că ne aflăm printre fraţi, cărora nici adversităţile istorice, nici sbuciumul unei perioade hotărâtoare în viaţa lor politică nu le-a putut răpi ceeace căutam cu nesaţ: latinitatea, adică spiritul spaniol pe care Traian, braţ înarmat şi împărat al Romanilor, l'a transplantat în pământul acestui colţ al Europei.

Socot că singura valoare pe care cuvintele mele o pot avea pentru autorităţile române care ne ascultă, este aceea de a cunoaşte impresiile culese în cele câteva ore pe care le-a petrecut până acum, aici. Sunt impresii pe care, hotărit, vreau să le desbrac de orice sens politic, pentru a le da numai un caracter de cronică gazetărească, adică să le privesc numai din punct de vedere exterior — după părerea mea, acel în care se reflectă, pentru observatorul străin, adevărata fizionomie a unui popor. Aceste impresii pot fi predominante: acea de a ne găsi ca şi acasă. Ingăduiţi-mi să întrebuinţez această formulă, poate nu tocmai academică, dar care cred că exprimă cel mai bine, sentimentele mele şi acelea ale camarazilor mei.

Excelenta Sa D. Mihai Antonescu, Preşedintele Consiliului, spunea astăzi dimineaţă, că Spania a scris prefaţa luptei împotriva comunismului internaţional. Această afirmaţie care răspunde întocmai unei realităţi istorice, a fost viu apreciată de noi, cei ce alcătuim această delegaţie, căci toţi, fără excepţie, am luat parte activă la războl. Adânca şi sincera noastră satisfacţie faţă de strălucitele şi glorioasele victorii pe care Armata română le obţine în Rusia, este lesne de înţeles, dat fiind că suntem militanţi activi în lupta împotriva bolşevismului, care a cunoscut în Patria noastră prima lui înfrângere militară.

Sunt absolut sigur — şi e o cinste pentru mine să o afirm — că o legătură strânsă şi permanenta se va sabili de aci înainte, între popoarele noastre, ca o urmare firească a acestei vizite făcute de ziariştii spanioli. Această frază: „să strângem legăturile", atât de des formulată, fără să i se dea adevărata valoare, găseşte în prietenia româno-spaniolă înţelesul ei autentic şi nu cred că va fi greu să se stabilească între popoarele noastre, pe care atâtea lucruri le unesc şi pe care nimic nu le desparte, decât distanţa geografică.

Reînoind necunoştinţa noastră Guvernului român, ţinem să-l mulţumim pentrucă a desemnat pe marele poet transilvănean Aron Cotruş, scriitor care a învăţat să cunoască viaţa şi limba Spaniei, pentru a ne întări cunoştinţele despre România, aprecierea şi iubirea ei.

In numele presei spaniole, care la ordinele Caudilului Franco şi sub semnul Falangei, colaborează la opera generală de redresare europeană, ridic paharul pentru înălţarea României, pentru sănătatea M. S. Regelui Mihai, a Conducătorului Mareşal Antonescu şi a Domniei Voastre, Domnule Preşedinte.

Trăiască România!

Arriba Espana!

REPREZENTANŢII PRESEI MONDIALE PE FRONTUL DE RĂSĂRIT, VIZITEAZĂ TRANSNISTRIA

Ieri au sosit la Tiraspol, venind dela Odesa, un grup de 30 de ziarişti reporteri speciali ai marilor cotidiane şi agenţiilor de presă din străinătate, pe frontul de răsărit: d-nii: Anonig (Corriere), Belloni (Stampa), Chiarelli (Giornale d'Italia), Rivelli (Gazetta del Popolo), Massa (Popolo d'Italia), Knudsen Berlinkske Tidende), Lindqvist (Socialdemokraten), Mullern (Aftonbladet Gellert (MTI), Kisizek (Novpake Novony), Popa Iany (Rudor) Sawoff (Dnes), Mogi (Asahi), Oshima (Nichi-Nichi), Tomoeda (Domei), Uresino (Yomiuri), Hpeck (INS), Fischer (Asso-Press), Smal (Chicago Tribune), Werner (Aribune de Geneve), L. Sanchez (Informaciones), Sirlecoaec (Gardista), Bassler (Auswartiges Amt), Hinz (Auslandspressabteilung), von Schimoff (Auslandspressabteilung), Radulovic (Novo Vreme), Willimech (OKW).

Grupul de gazetari străini au vizitat satele de moldoveni, satul şi biserica din Suclica, realizările administra'ei româneşti iar la Institutul Român Transnistrian, Muzeul limbii moldoveneşti şi cursurile de limbă română pentru învăţători şi adulţi. După amiază d. profesor Gh. Alexianu — Guvernatorul civil al Comandamentului Militar al Transnistriei — a oferit în palatul guvernământului o recepţie în cinstea oaspeţilor, la care au luat parte d-nii: General Maciel Cercavschi — secretar general al guvernământului — colonel Broşteanu, director Codreanu, Râmniceanu, Verenca, Fr. Munteanu Râmnic, Pop şi alţii.

Salutul d-lui guvernator

Cu prilejul acestei recepţii d. prof. Alexianu Guvernatorul Civil al Comandamentului Militar al Transnistriei, a rostit următoarele:

„Sunt fericit că pot să vă primesc şi să vă salut în acest ţinut unde puterea credinţei străbune a fost reînviată prin jertfa sângelui armatelor germane şi române.

Cu toată vitregia vremii şi cu toată prigoana oamenilor, nimeni n'a putut smulge şi nu va putea vreodată face să înceteze puterea graiului moldovenesc, care a răsărit de pretutindeni azi mai puternic ca ori când şi care nu cere decât să poată trăi în spiritul şi suflul de viaţă al Europei noui.

„Suntem aici, pentru a tămădui rănile războiului, pentru a asigura liniştea şi ordinea, pentru a lăsa pe oameni să trăiască în credinţa străbună şi a-şi înobila sufletul în spiritul şi doctrina lumei ce se înfăptuieşte în focul războiului şi în lumina crezului nou de viaţă al Fuehrerului ADOLF HITER.

„Se împlinesc azi două luni de zile de când administraţia românească s'a instalat în Transnistria, ţară cară care l-a dat pe mitropolitul moldovan, Petre Movilă al Chievului, şi peste care a stăpânit ca hatman domnul Moldovei Duca Vodă. Am instalat pretutindeni ordinea şi liniştea. Am reînviat munca, am asigurat viaţa, am redeschis şcoilile în limba fiecărei naţionalităţi şi am stabilit o dreaptă împărţire a produselor muncii oamenilor. De unde ţăranii primeau aici pentru ziua lor de muncă în colhoz sau sovhoz, câte 200 gr. făină de grâu, cu sistemul de repartiţie de azi, ei primesc 7 kgr. grâu. Am redus şi desfiinţat aproape toate impozitele, de aşa fel că în loc de aproximativ 550 ruble cât plătea anual un colhoznic, el plăteşte azi 50 ruble sau 5 R. K. K. S.

„Dar toate aceste lucruri le veţi putea cerceta şi vedea d-voastră mai bine decât vi le-aşi spune eu. Şi vă rog ca în aceste cercetări ale d-voastră, să vă opriţi o clipă în faţa mormintelor eroilor armatelor germane şi române. Ele vă vor dovedi d-voastră că înfrăţiţi într'o luptă pe viaţă şi pe moarte, ostaşii Fuehrerului ADOLF HITLER şi al MAREŞALULUI ANTONESCU, şi-au dat viaţa, pentru întemeierea unei lumi noui şi noi avem datoria, stând pe acest pământ, să împlinim chemarea jertfei lor.

In numele gazetarilor străini a răspuns d. Kundzen

Ziariştii cari au vizitat frontul de răsărit se aflau la Chiev unde au primit vestea victoriei dela Odesa.

Ne-am îndreptat grăbiţi să cunoaştem locurile marei bătălii unde vitejia românească a înscris una din cele mai strălucite pagini de glorie.

In drumul nostru prin satele româneşti, ne-am oprit să cunoaştem calvarul care l-au îndurat şi viaţa nouă care se orânduieşte în Transnistria.

Mărturisim că ne-au impresionat blânzii şi harnicii moldoveni, care nu şi-au uitat limba lor şi care astăzi trăesc o a doua viaţă sub pazava creştinismului.

Vă exprim mulţumirile noastre pentru calda primire ce ne-aţi făcut.

NOUI MONEDE METALICE DE 1 LEU ŞI 2 LEI

In Monitorul Oficial de eri a apărut următorul decret-lege pentru modificarea art. 5 din decretul-lege Nr. 7 din 15 Ianuarie 1941.

ART. UNIC. — Se modifică art. 5 din decretul-lege Nr. 7 din 15 Ianuarie 1941, având următoarea redactare:

„Emisiunea monedelor noui de 1 şi 2 lei, puse în circulaţie în locul monedelor de cupru-nichel, care se retrag, va fi până la concurenţa de lei 100.000.000 pentru moneda de 1 leu şi lei 200.000.000 pentru moneda de 2 lei".

Doamna Maria Mareşal Antonescu, printre răniţi, la Predeal

Doamna Maria Mareşal Antonescu, însoţită de doamna Veturia Goga, a vizitat a patra oară spitalul de răniţi No. 413 din Predeal. A fost întâmpinată de d. dr. Gh. Drăgănescu şeful spitalului, d-na şi d. D. Marinescu, administratorul spitalului, d-ra prof. Oprişenescu, d-na Bărbulescu, d-na Ursache. Doamna Maria Mareşal Antonescu împreună cu d-na Veturia Goga au trecut din salon în salon, vorbind cu fiecare rănit, interesându-se de starea lui cu deamănuntul, încurajându-l şi împărţind iconiţe. Pline de emoţie şi cu încredere, răniţii răspundeau întrebărilor puse. D-na Maria Mareşal Antonescu a asistat la servirea mesei răniţilor, gustând din mâncarea la bucătărie. Pentru curăţenia localului şi îngrijirea depusă de administraţiunea locală a găsit cuvinte de laudă.

Mişcarea populaţiei în Germania

Cu toate influenţele inevitabile pe care le-a creiat actualul războı în legătură cu încheierile de căsătorii şi problema naşterilor, Serviciul statistic al Reichului german a putu să stabilească într'o dare de seamă, referitoare la mişcarea populaţiei din ultimul timp, o sporire considerabilă de căsătorii încheiate şi în plus, şi a cifrelor nouilor născuţi. In primul semestru al lui 1941, s'au căsătorit cu 33.000 de bărbaţi aparţinând contingentelor dela 1910—1919, mai mult decât se căsătoriseră în anul precedent în acelaş interval. După un regres al naşterilor, observat în 1940 (ca o urmare a importantelor operaţiuni militare din răsărit şi apus), al doilea trimestru al anului 1941 a înregistrat o apreciabilă creştere a cifrelor celor născuţi. In trimestrul Aprilie-Iunie 1941, cifrele naşterilor din vechiul teritoriu al Reichului, inclusiv Austria şi Ţara Sudeţilor, erau superioare cu 3% cifrele naşterilor din cel de al doilea trimestru al lui 1939, care, după cum se ştie, era ultimul trimestru dinaintea războiului.

Serviciul statistic german, care publică aceste cifre în ultimul număr al revistei bilunare „Wirtschaft un Statistik", adaugă că starea sănătăţii poporului german a evoluat deosebit de favorabil cu tot războiul. Cifra celor morţi pe al doilea trimestru 1941, înregistrând 12,2 cazuri de decese la 1000 loc., a scăzut apreciabil faţă de acelaş interval de timp din anul precedent. Mortalitatea sugacilor a înregistrat deasemenea un regres demn de subliniat faţă de timpul paralel al anului trecut. (UTA-Berlin)

Cum trebue să fie recoltat bumbacul

Se aduce la cunoştinţa tuturor cultivatorilor de bumbac, că le este interzis a recolta bumbacul înainte de a se desface capsulele şi dacă nu sunt bine desfăcute, cu sămânţa coaptă şi cu puful afânat.

Este strict interzis a se smulge plantele sau a se rupe capsulele şi a se usca artificial, deoarece în modul acesta se obţine o fibră foarte slabă din care rezultă ţesături de calitate inferioară, deosebit că nu vom putea obţine sămânţa necesară pentru culturile din anul viitor.

Cei ce nu se vor conforma acestor dispoziţiuni, vor suferi rigorile legii, în care scop s'au luat toate măsurile.

INSTITUTE PENTRU EDUCAREA ORFANILOR ŞI FIILOR INVALIZILOR

Comunicat al Ministerului Apărării Naţionale

Domnul Mareşal Ion Antonescu a dispus ca Statul Român să ia asupra sa creşterea copiilor acelora cari şi-au sacrificat viaţa şi sănătatea pentru Ţară şi Neam, garantându-le o pregătire temeinică pentru viaţă, la înălţimea jertfei făcută de părinţii lor.

Pentru aceasta se vor înfiinţa mai multe institute pentru educaţia orfanilor şi fiilor invalizilor din războiul de Reintregire — şcoli primare cu internat pentru băeţi — organizate şi conduse de ministerul Apărării Naţionale, având drept scop să formeze din aceşti copii, elemente însufleţite de un nou spirit de muncă, pentru întărirea Patriei şi înălţarea Neamului, în orice ramură de activitate vor fi chemaţi să lucreze, în raport cu aptitudinile lor. Elevii acestor institute vor fi interni, având întreaga întreţinere gratuită.

Prima şcoală de acest fel se înfiinţează la Curtea de Argeş, pe lângă Colegiul Militar din această localitate, primindu-se orfani şi fii de invalizi de războiu, în clasele I, II, III şi a IV-a primară.

Inscrierile se vor adresa de către părinţii sau tutorii acestor copii, comandantului Colegiului Militar Curtea de Argeş, până în seara zilei de 30 Octombrie 1941, însoţite de următoarele acte:

1. Extractul de naştere; şi
2. Certificatul de botez, ale copilului;
3. Certificatul de studii al copilului, pentru cei care se înscriu în clasele II, III şi IV;
4. Dovada asupra situaţiei de orfan de războiu, eliberată de unitatea militară (partea sedentară), în care a luptat şi a murit părintele copilului;

— Dovada asupra situaţiei de invalid de războiu, eliberată de comisiunea medico-militară sau de medicul spitalului de zonă interioară, care a făcut clasarea.

Copiii se vor prezenta la şcoală la sediul Colegiului Militar Curtea de Argeş, în dimineaţa zilei de 1 Noembrie 1941, unde, după examenul medical şi psihologic, vor rămâne pentru începerea cursurilor.

Copiii şi însoţitorii lor vor călători pe bază de foi de drum gratuite.

Comandamentele teritoriale, comandanţii cercurilor de recrutare, comandanţii de garnizoane, primăriile comunelor rurale, direcţiunile şcolilor primare urbane şi rurale, precum şi posturile de jandarmi, vor lua imediat măsuri de executarea dispoziţiunilor Deciziei Ministeriale No. 2153 publicată în Monitorul Oficial 253 din 24 Octombrie 1941, privitoare la înscrierea şi trimiterea orfanilor şi fiilor de invalizi de războiu, la această şcoală.

Preţul abonamentului la ziarul Basarabia este:

Lei 500 pe un an
„ 250 pe 6 luni
„ 125 pe 3 luni
„ 45 pe o lună

Pentru instituţii 1000 lei

ULTIMA ORA

POPULAŢIA LENINGRADULUI GATA SĂ SE RĂSCOALE

STOKHOLM 24 (Tel. part.).— Situaţia Leningradului din punct de vedere sanitar şi al aprovizionării a ajuns într'un stadiu dintre cele mai critice.

Alimentele se mai găsesc în cantităţi foarte mici numai pentru armată în timp ce populaţia civilă rabdă literalmente de foame, neprimind pâine decât de două ori pe săptămână. In acelaş timp se semnalează apariţia unor epidemii, care din cauza îngrămădirei extraordinare de oameni în regiunea oraşului, devin foarte primejdioase. Deşi ştirile se strecoară foarte greu din oraşul încercuit, s'a putut totuşi afla că nemulţumirile poporului au atins un punct foarte înaintat numărul celor ce predarea oraşului este din ce în ce mai mare.

SOARTA ANGLIEI STRÂNS LEGATĂ DE ÎNFRÂNGEREA BOLŞEVISMULUI

ROMA, 24 (Rador). — Cunoscutul ziarist englez Vernon Bartlett a declarat că Anglia trebue să ajute cu orice preţ Sovietele, deoarece soarta imperiului britanic depinde de victoria sau înfrângerea bolşevicilor.

El a crezut totuşi necesar să adauge că între ideologia liberală engleză şi ideologia sovietică este o prăpastie şi că el nu poate respecta un regim care umple închisorile şi se menţine prin teroare.

Aceste declaraţii — scrie agenţia Stefani — constituie un document elocvent al cinismului britanic. Puţin le pasă englezilor dacă Europa va fi bolşevizată şi dacă odiosul regim sovietic, pe care d. Bartlett refuză să-l admire, va fi întronat pe continent: trebue cu orice preţ ca bolşevismul să învingă şi ca imperiul britanic să fie salvat.

Dar trebue oare să credem în adevăr că există o prăpastie adâncă între ideologia engleză şi cea bolşevică şi că singura legătură care uneşte aceste două ţări ar fi constituită — cum pretinde d. Bartlett — de faptul că Anglia şi Uniunea Sovietică luptă acum împotriva aceluiaşi inamic? In realitate — scrie Agenţia Stefani — alianţa anglo-sovietică are rădăcini mult mai adânci, după cum dovedesc destăinuirile asupra înţelegerii secrete ce există de mult între Londra şi Moscova. Cine nu-şi aminteşte faimosul articol din „Times", prin care organul oficios britanic făcea declaraţii imprudente asupra planurilor de împărţire a lumii pe care le făcuseră Londra şi Moscova cu sprijinul interesat al Washingtonului.

Nu faptul de a lupta contra aceluiaşi inamic stabileşte o legătură mai mult sau mai puţin provizorie între Uniunea Sovietică şi imperiul britanic, ci mai curând legăturile strânse care uneau mai de mult Anglia şi Uniunea Sovietică au făcut ca aceste două puteri să lupte alături contra Europei noui. Aceste legături sunt reprezentate prin interesele evreilor, cari trag sforile în Londra ca şi la Moscova.

D. Eden, vorbind în Camera Comunelor, a confirmat pe deplin această teză când a declarat că nicio dată n'a existat şi nici nu va exista vreodată în viitor vreun conflict de interese între Anglia şi Rusia Sovietică.

Trupele germane au prins pe comandantul unei armate sovietice

BERLIN, 24 (Rador). — Cu prilejul operaţiunilor de curăţire a câmpiilor de luptă din sectorul central al frontului de Est, trupele germane au capturat la 22 Octombrie, un ofiţer sovietic având un însemnat grad militar.

Este vorba de comandantul unei armate sovietice de rezervă, generalul de divizie Vişnievski.

O NOUĂ AIUREALĂ ENGLEZEASCĂ:

Principiile comuniste, identice cu cele creştine...

NEW YORK, 24 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. comunică:

ASSOCIATED PRESS, pe baza unei informaţii primite din Londra, anunţă că arhiepiscopul de Canterbury, într'un discurs pronunţat în Camera Lorzilor, s'a declarat în favoarea ajutorării Rusiei Sovietice.

Intre altele, arhiepiscopul de Canterbury a afirmat că unele principii ale comunismului se aseamănă cu anumite principii ale creştinismului. Englezii sunt camarazi cu soldaţii sovietici şi cu poporul sovietic, în lupta contra Germaniei, a terminat oratorul.

IN EXTREMUL ORIENT, RĂZBOIUL GATA SĂ IZBUCNEASCĂ DELA O ZI LA ALTA

WASHINGTON, 24 (Rador).— „Situaţia în Extremul Orient este extrem de încordată", a declarat d. Knox, ministrul marinei. „Dacă ea va continua să meargă pe calea de până acum, o ciocnire este inevitabilă şi se poate produce dela o zi la alta".

RĂZBOIUL INTRE JAPONIA ŞI ST.-UNITE SE VA PRODUCE CU UN ULTIMATUM DE 24 ORE

WASHINGTON, 24 (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB transmite:

„Associated Press" anunţă că d. Knox, ministrul marinei, a declarat, între altele, următoarele unui grup de fabricanţi de muniţii:

„O ciocnire între Japonia şi Statele Unite în Extremul Orient este în principiu inevitabilă şi se poate produce cu un preaviz de 24 ore".

D. Knox a declarat deasemenea că situaţia în Pacific este extrem de încordată.

RUPEREA RELAŢIILOR INTRE AMERICA ŞI JAPONIA

TOKIO, 24 (Rador). — Corespondentul agenţiei Havas-Ofi transmite:

Agenţia Domei anunţă că situaţia s'a înrăutăţit între Statele Unite şi Japonia, în urma atitudinei Statelor Unite—după cum se afirmă de către observatori competenţi.

Relaţiile între cele două ţări sunt virtual rupte.

Materialul părăsit de bolşevici în retragere este strâns şi inventariat

BOLŞEVICII SUNT URMĂRIŢI PE TOT FRONTUL CU SUCCES

Lupte eroice ale „Diviziei Albastre" spaniole.-Moscova din nou bombardată

BERLIN, 24 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forţelor armate germane comunică:

Operaţiunile de atac şi de urmărire pe frontul de răsărit continuă.

Respingând un contraatac sovietic în sectorul nordic al frontului de răsărit, „divizia albastră" spaniolă a pricinuit inamicului pierderi grele şi a luat mai multe sute de prizonieri bolşevici.

In regiunea maritimă a Crimeei, aviaţia germană a scufundat un vapor sovietic cu o deplasare de 6.000 de tone.

Avioane germane au aruncat bombe explozive şi incendiare asupra Moscovei.

In Africa de Nord, avioane germane de vânătoare au doborît trei avioane britanice.

Noaptea trecută, inamicul a aruncat bombe în diferite localităţi de pe litoralul Germaniei de Nord, şi cu deosebire la Hamburg şi Kiel. Au fost pierderi puţin însemnate în rândurile populaţiei civile. Pagubele materiale nu sunt importante. Un avion de bombardament britanic a fost doborît.

Prăbuşirea militară a Uniunii Sovietice

Destituirea lui Voroşilov, Timoşenko şi Budienii, a dat jos masca minciunilor lui Stalin asupra evenimentelor.-Nici generalul Jukov nu va salva situaţia

BERLIN, 24 (Rador). — Ziarele de seară constată, în titluri care se întind pe toată pagina întâia, că destituirea celor trei mareşali sovietici: Timoşenko, Budienii şi Voroşilov, constituie o declaraţie de faliment militar a Sovietelor.

Faptul — scrie ziarul „Angriff" — că, în toiul uneia dintre cele mai hotărîtoare bătălii pe care le-a văzut istoria, Stalin face să cadă capetele celor mai înalţi şefi militari sovietici, dovedeşte că însuşi bolşevismul s'a decapitat.

„Berliner Nachtausgabe", pentru care această aspră măsură confirmă constatările obiective ale înaltului comandament al forţelor armate germane, înregistrând prăbuşirea militară a Sovietelor, observă că prin această măsură Stalin nu numai că sfâşie reţeaua de minciuni cu care autorităţile din Moscova au încercat până acum să ascundă cursul neîndurat al evenimentelor, ci pune capăt şi uriaşei întreprinderi de înşelăciune prin care Londra şi Washingtonul au căutat mereu să înşele opinia publică asupra falimentului prin care s'a încheiat această ultimă întreprindere imperialistă ratată a puterilor occidentale.

„Berliner Lokalanzeiger" declară:

Se înţelege dela sine că Stalin şi-a dat seama de efectul pe care îl va produce destituirea celor trei mareşali. Totuşi, el s'a văzut nevoit să ia această măsură, pentru a încerca încă odată, prin numirea unor noui generali, să inspire o oarecare încredere trupelor şovăitoare şi să înlăture neîncrederea marei majorităţi a poporului, care a fost desamăgit în ce priveşte capacitatea mareşalilor, în jurul cărora se făcuse atâta vâlvă.

„Berliner Boersenzeitung" scrie următoarele:

Faptul că mareşalii, cari acum câteva săptămâni erau consideraţi la Londra şi la Moscova ca stâlpii susţinători ai forţei de rezistenţă bolşevice şi ca garanţi ai victoriei bolşevice, au dispărut acum în închisorile dela Lubianka, sau în alte închisori, faptul acesta lasă o impresie durabilă, care arată adevărata situaţie.

„Deutsche Allgemeine Zeitung", în articolul său intitulat: „Disperarea lui Stalin", declară:

Când afli aceste noutăţi, te gândeşti fără să vrei la campania din Franţa din 1940, când în locul nenorocitului generalisim Gamelin a fost însărcinat generalul Weygand cu comanda armatei franceze care însă n'a mai putut salva situaţia disperată. Nici generalul Jukov nu va fi în măsură să salveze situaţia în Rusia, întrucât sunt cunoscute experienţele făcute de el în faţa Leningradului.

LA MOSCOVA A INCEPUT EXECUTAREA PARTIZANILOR MIŞCĂRII ANTI-REVOLUŢIONARE

AMSTERDAM, 24 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. anunţă:

După cum comunică serviciul de informaţii britanic, ştirea primelor execuţii la Moscova a fost comunicată de postul de radio sovietic.

Trei persoane au fost condamnate de tribunalele militare şi executate.

Condamnaţii erau învinuiţi de activitate antirevoluţionară, de neglijenţă criminală şi de încercare de fugă din Moscova.

Alte 4 persoane au fost arestate şi actualmente se află în judecata tribunalelor militare.

ARMATA GERMANĂ A DISTRUS DEFINITIV PERICOLUL BOLŞEVIC

BERLIN, 24 (Rador). — Din izvor militar competent se constată că peste 260 de divizii sovietice au fost nimicite dela 22 Iunie până la sfârşitul lui Septembrie.

Aceste divizii au fost în parte decimate, în parte capturate, iar unele din ele au suferit pierderi atât de grele, încât numai rămânea de cât câteva grupuri răzleţe din ele.

In plus, pierderile unui mare număr de divizii sovietice se ridică la 50 la sută din efectivele lor.

Nimicirea a mai bine de 260 de divizii sovietice, dintre care 226 divizii de tiraliori, 40 de divizii blindate şi un mare număr de alte formaţiuni, înseamnă pentru Soviete o pierdere de mai multe milioane de soldaţi, dintre cari numai o parte au fost luaţi prizonieri de germani.

260 de divizii cu întregul lor material de războiu nu înseamnă numai nimicirea tuturor forţelor sovietice care stăteau gata să atace Germania şi Europa, ci înseamnă totodată distrugerea celui de al doilea şi celui de al treilea val, care ar fi urmat în acest atac după primele linii ale frontului. Armata germană a distrus astfel definitiv pericolul bolşevic de care era ameninţată Europa.

ASASINII DIN FRANŢA, SUNT AGENŢI AI LONDREI ŞI MOSCOVEI

PARIS, 24 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. transmite:

Locotenentul-colonel Hotz a fost înmormântat Vineri la Nantes, în cimitirul militar german, în prezenţa a numeroşi reprezentanţi ai autorităţilor germane şi franceze.

Mareşalul Petain a fost reprezentat prin prefectul departamentului Loara inferioară, care a depus în numele Mareşalului o coroană pe mormântul ofiţerului german.

O numeroasă mulţime aştepta în tăcere pe străzi trecerea cortegiului.

In discursul său funebru, comandantul garnizoanei a subliniat că locot.-colonelul Hotz a manifestat cea mai mare bunătate şi comprehensiune pentru toate dificultăţile şi că el a fost convins de necesitatea unei înţelegeri în noua Europă, astfel încât el a lucrat în deplin acord cu autorităţile franceze.

Instigatorii asasinatului, a declarat comandantul garnizoanei, sunt trădători. Ei nu au îndrăznit să atace din faţă pe inamic, ci au plătit mercenari. Cum adevăraţii vinovaţi nu sunt descoperiţi, cei care în solda Angliei şi a Moscovei, exercită activitatea lor criminală în Franţa, vor trebui să ia în locul lor responsabilitatea. Aceasta cade asupra celor care cred că pot rămâne inactivi şi în tăcere în faţa acestei crime.

Operaţiunile uriaşului front de 1200 km. se apropie de succesul final

BERLIN, 24 (Rador). — Ca o complectare a comunicatului forţelor armate, se află din izvor militar cele ce urmează:

Dacă ne gândim la faptul că comunicatul din 22 Septembrie prevedea în mod clar că începutul noilor operaţiuni comporta un atac început pe un front de 1.200 kilometri, este lesne de înţeles că nu se pot comunica încontinuu succese cu privire la această gigantică mişcare de atac de 1.200 km. lungime.

Succesul global nu apare de cât după un anumit timp.

Fiecare din cele 10 bătălii gigantice date dela începutul campaniei din Est, a necesitat mai mult timp până a căpătat forma ei definitivă de succes.

Tocmai desfăşurarea istorică a celor 10 bătălii uriaşe, despre cari comunicatele nu vorbeau de cât pentru a menţiona desfăşurarea favorabilă a operaţiunilor, garantează certitudinea că actualele operaţiuni pe un front enorm de 1.200 kilometri, se apropie de succesul final. Deja toate comunicatele din ultimele zile conţin o anumită aluzie la această desfăşurare, prin faptul că dau detalii asupra luptei aviaţiei la Est, sau când vorbesc de imposibilitatea pătrunderei, de „etanşietatea" încercuirei germane dela Leningrad.

Faptul că importante contingente de trupe bolşevice sunt reţinute la Leningrad, constitue el însuşi un progres al operaţiunilor, căci Leningradul încercuit se apropie de sfârşitul lui, pe fiecare zi ce trece, fără ca din el forţele sovietice să poată reuşi a face vreo ieşire.

ORA 5 DIMINEAŢA

Un apel desnădăjduit la Radio-Moscova

Capitala roşie în stare de război.-Oraşul şi împrejurimile în mare pericol

STOCKHOLM, 25 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Postul de radio Moscova a transmis un apel al locotenent-generalului Artemiev adresa populaţiei capitalei în legătură cu apărarea Moscovei, şi în care se spunea între altele, după cum reproduce ziarul sovietic „Pravda":

„Moscova şi împrejurimile sunt în pericol. Actualmente Moscova face parte din front.

De aci înainte, viaţa oraşului este subordonată nevoilor armatei şi intereselor frontului. Trebue să fim pregătiţi pentru eventualitatea că străzile Moscovei vor fi teatrul unor lupte înverşunate. Aceasta înseamnă că, chiar de pe acum, străzile trebuie să ia un aspect de război. Fiecare casă trebue să devină o fortăreaţă, fiecare fereastră un loc de ochit şi fiecare locuitor al Moscovei un soldat.

Niciodată nu s'au desfăşurat pe câmpiile din faţa capitalei noastre lupte atât de sângeroase şi atât de lungi, dar ori cât de înverşunată şi de mare ar putea fi lupta în jurul Moscovei, noi nu vom părăsi niciodată capitala.

Locuitorii au şi început să ridice baricade, să sape tranşee şi să construiască obstacole anticar. Mulţi dintre ei fac parte de pe acum din armata teritorială şi luptă în împrejurimile oraşului".

Mai departe se spune în apel: *„Cel care nu se subordonează complet şi fără pic de şovăire şi cel care nu respectă disciplina şi ordinea este un trădător şi criminal care va fi nimicit fără cruţare. Apărarea Moscovei cere o muncă neîntreruptă. Locuitorii capitalei trebue nu numai să se pregătească împreună cu armata noastră pentru lupta contra infanteriei inamice, dar trebue deasemenea să ştie a acţiona şi contra tancurilor vrăjmaşe. Asupra tancurilor germane trebue să se arunce sticle cu benzină şi grenade de la fiecare fereastră, de pe fiecare acoperiş şi de la fiecare colţ de stradă".*

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5-7-9